

A tartalomból

1, 5-6. oldal
Búcsú Takács Lajos
nyugalmazott igazgatótól

1-4. oldal
Őszi védműszemle működési
területünkön

7. oldal
2018. évi mezőgazdasági
vízszolgáltatás számokban

8-9. oldal
Pályázati hírek

10. oldal
Mikor duzzasztunk,
és mikor nem?

10-14. oldal
Szakági konferenciák

14-15. oldal
Továbbképzési hírek

15-16. oldal
Legyél te is vízügyes

18. oldal
Két vízügyi bemutatóházunk is
értéktárba került

17-18. oldal
MHT vezetőségválasztás

18-19. oldal
Letűnt és ma is létező
mesterségek a Tájvízházban

19-20. oldal
9 éve alakult a Baráti Kör

21-23. oldal
Kárpáti gerinctúra:
„Ez jó mulatság, férfimunka volt!”

23-24. oldal
Rejtő Jenő esete Lassú Vízzel

24. oldal
Világ Gyalogló Nap Gyulaváriban

24-26. oldal
Nyugdíjas kalandok az
Északi-középhegységben

26-27. oldal
Év végi programkavalkád az
Ifjúsági Klub szervezésében

28-30. oldal
Hidrológia, hidrometeorológia

Búcsú Takács Lajos nyugalmazott igazgatótól

1923-2018

Takács Lajos nyugalmazott vízügyi igazgató, vagy, ahogy - akik ismertük és szerettük - szólítottuk, Lajos bácsi, a magyar állami vízügyi szolgálat első nagy generációjának egyik utolsó nagy

formátumú képviselőjeként távozott közülünk.

Munkássága egybeesett a magyar vízgazdálkodás Dégen Imre nevével fémjelzett, ma nosztalgikusan aranykorként emlegetett időszakával, amelyben kiépült és megerősödött a korszerű, egységes vízügyi igazgatás szervezete, és amelyet fontos és jelentős fejlesztések jellemeztek a vízgazdálkodás szinte minden szakmai részterületén.

Az 1956-os forradalom után került Gyulára, az akkor Kurta József által vezetett vízügyi igazgatósághoz, mérnöki pályáját Nagy György és Ambrus Lajos irányítása alatt kezdte.

Folytatás a 5. oldalon →

Őszi védműszemle működési területünkön

Szeptember! Hűvösebbek az éjjelek, a gyerekek újra iskolába mennek, és ezzel egyidőben a vízügyi szakemberek megkezdik a vízkárelhárítási művek őszi felülvizsgálatát. Nem volt ez másként 2018-ban sem.

A román területi szemle 2018-ban a korábbiaknál némileg hosszabb volt, mert a Magyar - Román Vízügyi Bizottság feladatul szabta, hogy az együttműködő felek tekintsék át a román területi belvizek magyarországi szivattyúzásának műszaki lehetőségeit, határozzák meg a költségelszámolás elveit. Mindezen célok elérése érdekében ötnapos munkaprogramot alakítottak ki, mely román területen szeptember 17-21. között teljesült.

Aszemle keretében a szakértők ellenőrizték és elemezték a „Belvízszivattyúzási

költségek elszámolási szabályzata” szerint szivattyúzható vízmennyiségek meghatározásának technikai feltételeit.

A román területről érkező belvíz átvezetése esetén a csatornák határszakaszán lévő - vízmérésre szolgáló - műtárgyak hiánya miatt, arra az eredményre vezetett a vizsgálat, hogy a határszelvényben történő pontszerű mérésekkel határozzuk meg az átfolyó vízmennyiséget. A magyar részről fogadott belvíz főbefogadóba emelésének egységárát a Magyar - Román Ár- és Belvízvédekezési Albizottság Viságmezőn (Lunca Visagului, Dragán völgy), december 10-14. között tartott találkozóján állapították meg. Hosszas tárgyalások eredményeként a belvízszivattyúzás költségét bruttó 10 Euró/1000 m³ egységárral fogadták el. Amennyiben bármely okból a hazai bel-

Folytatás a 2. oldalon →

A leürített tározó (a Jád medre)

vizeket román területen kell szivattyúzni, akkor annak elszámolása is a megegyezéssel egységár alkalmazásával történik majd.

A szemle alkalmával megtekintettünk számos ár-, illetve belvízvédelmi művet. Külön említést érdemel a jelenleg üzemben kívüli, felújítás alatt lévő Lesu (Jádremetei) tározó.

A tározó 60 m magas, 180 m hosszú völgyzárógátjának vízzárása erősen meggyengült, egyenlőtlen süllyedések léptek fel, melynek következtében repedések keletkeztek a gáton, ezért már több évvel ezelőtt üzemben kívül kellett helyezni. Elkészült a rekonstrukció műszaki terve, ám nem volt meg a kivitelezéshez szükséges pénzügyi forrás. Ennek hiányában, a működésképtelen tározó elég vigasztalan, ugyanakkor a maga nemében egyedülálló - jó néhány évtizedig meg nem ismétlődő -, különleges látványt nyújtott.

Ez évtől rendelkezésre áll minden feltétel, hogy el lehessen végezni a szükséges felújítási munkákat, ezért azok meg is kezdődtek. Az egyik legfontosabb teendő a gát vízzárásának helyreállítása, amelyet löttbetonos víz oldali rézsűszigeteléssel valósít-

tanak meg. Ottjártunkkor az előkészítő munkákat végezték.

A munkálatok értéke 56 millió lej (3,7 milliárd Ft). Várhatóan 2021-ben elkészül a gát felújítása és újra rendelkezésre áll majd a 28 millió m³-es tározótér fogat, mely egyaránt szolgál vízgazdálkodási, energetikai és vízkárelhárítási célokat.

Hasonló léptékű beruházások igazgatóságunk területén is folytak 2018-ban. Az utolsó negyedében

Alpin technikás munkavégzés a víz oldali rézsűn

lezárult a gyenge védképességű töltésszakaszok megerősítésének második üteme. Ennek keretében a Hármas-Körös bal parti töltését képező nyolc szakaszon, összesen 1,485 km hosszban 8 m mélységig terjedő acél szádfalal altalaj erősítés, további hat szakaszon pedig összesen 1,34 km hosszban a töltéskoronáról indított, 12 m mélységig terjedő résfalal töltés és altalaj erősítés készült.

Tavasszal elkezdődött a Hármas-Körös jobb oldali töltésének (61+200-66+000 tkm-ek közötti) 4,8 km-es szakaszán a mértékadó árvízszintnek megfelelő kiépítés. Az érintett töltésszakasz minden tekintetben megfelel majd a jelenleg érvényes magassági és szerkezeti előírásoknak. Jellemzően 1,5 m körüli, de helyenként akár 2 m-t is meghaladó töltésmagasítás készül. Természetesen számos, kisebb léptékű munka is kapcsolódik a fő tevékenységhez. A kapcsolódó munkák közül mindenképpen említésre méltó a több mint 100 éves Peresi gátórház lebontását követő új órház építése. A projekt költségvetése közel 3,1 milliárd Ft.

Gátórházaink közül még mindig volt három - Hortobágy-Berettyó bal parti -, melyeket csak töltéskoronán

Folytatás a 3. oldalon →

vagy az előtérben lehetett megközeleltetni. A múlt idő használatát az indokolja, hogy az év során a Csurgói gátörtelep könnyebb megközelítése érdekében szórt út készült 3 m szélességben 1170 fm hosszban a Hortobágy-Berettyó bal parti mentett oldali előtérben (26+140 – 27+310 tkm között), mely jelenleg még szilárd burkolatú úthoz csatlakozik, így kulturált körülmények között lehet Túrkeve és a gátórház között közlekedni.

Az év során alkalmunk volt szórt útjaink ütemezett fenntartásának tervszerű folytatására, mely keretében mintegy 750 tonna zúzottkővet tudunk felhasználni kátyúzásra.

2018. júniusában megkezdődött a Körösladányi duzzasztó teljes körű rekonstrukciója, mely szépen halad. Az év során elkészült a bal oldali főelzárás felújítása, valamint a hozzá kapcsolódó gépészet teljes cseréje modern, 21. századi technikai színvonalú egységekre. A gátörtelep és a gépészlakás felújítási munkái várhatóan áprilisra készülnek el. A projekt 2020-ban zárul.

Műveink műszaki állapota jó, és megfelel az elvárt biztonsági szempontoknak. Nem mondható el ugyanez a kiépítettségről, mert jelenleg védvonalaink csupán 0,3%-a felel meg az érvényes előírásoknak. Átlagosan 1,2 m magassági hiánnyal bírnak töltéseink.

Országos törekvés eredményeként a jövőben egységesíteni kell a töltéstartozékokat, azaz a szelvényköveket, sorompókat, kerékvetőket, birtokhatárköveket. Az új kövek mérete, kialakítása jelentősen eltér a Körös-vidéken megszokottól. A cseréket a közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek keretei között, a mindenkor erőforrások rendelkezésre állásának függvényében végezzük úgy, hogy legkésőbb 2027-ig megvalósuljon a védvonalaink országosan egységes arculatának kialakítása.

A nagyvízi meder állapota sok esetben erősen természetközeli, amely ökológiai szempontból minden bizonnyal üdvös, ám a víz, közelebről a nagyvíz (hétköznapi szóhasználat: árvíz) levonulása szempontjából márt korántsem nevezhető annak. A víz és az elektronok áramlása analóg folyamat. Ha egy vezetőnek nagy az ellenállása és nagy elektronáramot adunk rá, akkor az felhevül, szélső esetben szétég. Ugyanez a helyzet a vízzel is. Ha egy nagy ellenállású (erősen benőtt) mederre (vezetőre) nagy folyadékáramot (árhullámot) engedünk, akkor a folyadékáram tönkreteszi (nem elégeti, hanem túlcsoportulást követően átszakítja) a folyadékáramot vezetőn belül tartó szigetelést, azaz az árvédelmi töltést. Ez természettörvény, mely nem módosítható semmilyen határozattal, rendelkezéssel, irányelvvel.

Ha tehát a nagyvízi meder ellenállása marad a jelenlegi szinten, akkor vagy csökken az árvízi biztonság, vagy erősíteni kell a túlcsoportulás elleni szigetelést, azaz magasítani kell a töltéseket. Kondenzátorok (tárolók) alkalmazásával is javítható a helyzet, ám azok kialakítására sajátos földrajzi adottságaink miatt korlátozottak a lehetőségek.

Mindenképpen kívánatos az ésszerű keretek közötti lefolyásjavító intézkedések megvalósítása, melyeket a nagyvízi mederkezelési tervek tartalmaznak. Az elképzelések valóra váltásához széleskörű társadalmi egyetértésre van szükség, mely már csak azért is kívánatos, mert a töltés-erősítések eddigi ütemét figyelembe véve a jelenlegi kiépítettségi előírások kielégítése cca. 300 évet venne igénybe a Körös-völgyben.

Műszaki irányítóink, gátöreink felkészültsége kiváló. A 2015. évben az igazgatóság által szervezett gátóri tanfolyamon valamennyi - egyébként korábban már vizsgázott - gátör eredményesen vett részt.

A védekezéshez szükséges segédőrök vállalkozók, önkormányzatok, katasztrófavédelmi szervek közreműködésével biztosítottak. Gondot jelent, hogy a mozgósítható segédőri létszám egyre kisebb arányban tölthető fel tapasztalt, több árhullámot megélt személyekkel.

A KÖVIZIG működési területén 12 település kötelezett árvízvédelmi terv elkészítésére.

Ezek közül öt település rendelkezik ugyan tervvel, de ezek korszerűsi-

Folytatás a 4. oldalon →

Vízínövényzet eltávolítás kosaras kaszával

tést, kiegészítést igényelnek.

Az önkormányzati szemlék esetében több helyen is előfordult, hogy a jegyzőkönyvek nem tartalmaztak érdemi adatokat, megállapításokat a védművek állapotáról. A jövőben változtatni kell ezen a gyakorlaton.

A szemlék kiterjedtek a vízminőségi kárelhárítás és a vízrendezés létesítményeire is.

A vízminőségi kárelhárítási helyek kivétel nélkül alkalmasak feladataik ellátására, azonban a Hortobágy-Berettyó Csudaballai híd feletti kárelhárítási hely puritán kialakítása miatt, indokolt a használhatóságot jótékonyan befolyásoló fejlesztések megvalósítása.

A belvízi művek szemlájénél igen fontos a megfelelő területi állapot megléte, mert felázott, esős terepen rendkívül nehéz - akár lehetetlen is - a szemlék precíz lefolytatása.

2018-ban az őszi védműfelülvizsgálát megfelelő végrehajtásához szerencsére az időjárás is kegyeibe fogadta a bizottságot. A 2014. évi vagyonátadás következtében megnövekedett csatornahálózat és műtárgyaik megtekintéséhez a bejárás belvízi része több időt igényelt, ezért többek között a Gyulai Szakaszmérnökség területén egy külön napot jelöltünk ki ennek teljesítésére. Idén is folytatódtak az előző években megkezdett fenntartási munkálatok, melyek keretében kotrás, növényzetirtás és műtárgyjavítás is megvalósult. A kizárólagos állami tulajdonú csatornák vízszállítóképesége az elvégzett munkálatok hatására átlagosan 70 %-os, míg a forgalomképes állami tulajdonú művek esetében kb. 50 %-osnak mondható. A csatornákon lévő műtárgyak állapota is javuló tendenciát mutat az elvégzett nagyjavításoknak köszönhetően. Mindez a belvízvédekezés és a mezőgazdasági vízszolgáltatás szempontjából is igen fontos, hiszen a megfelelő vízkormányzáshoz elengedhetetlen a jól kezelhető műtárgy.

Iszapkotrás

A szivattyútelepek esetében jelentősebb eltérés mutatkozik az átvett „kis” és a kizárólagos állami tulajdonú telepek műszaki állapotában, vannak korszerű automata vezérléssel ellátott elektromos szivattyúk, de előfordul öreg diesel meghajtású is. A szivattyútelepek javítását folyamatosan végezzük, többek között ennek is köszönhetően nagyobb vízkárelhárítási, öntözővíz biztosítási feladatok ellátását is el tudjuk végezni, azonban a gép korából adódóan számolni kell azzal, hogy nagyobb a meghibásodás esélye. Az őszi védműfelülvizsgálathoz hozzátartozik az önkormányzati művek szemléje, melyeken az igazgatóság szakemberei is részt vettek. Az önkormányzatok az elkészített jegyzőkönyveket megküldték részünkre.

Összességében elmondható, hogy a rendelkezésünkre álló fenntartási célú forrás terhére elvégzett munkálatoknak köszönhetően az elmúlt években javult a csatornahálózatok és vízi létesítmények állapota, melyről a felülvizsgálaton résztvevő bizottság tagjai személyesen is meggyőződhetnek.

Mint, ahogy korábban említet-

tem, december 10-14. között zajlott le a Magyar - Román Árvízvédekezési Albizottság soros találkozója, ahol áttekintettünk minden olyan közös problémát, amely a két szakterületet érinti. A tárgyalások kiemelt témája a közös védekezési szabályzatok mellékleteinek korszerűsítése. A tevékenység ütemesen, tervszerűen halad. A mintatervek kidolgozását és alapos bírálatukat figyelembe vevő korrekciók révén, a kialakult végleges formájuk elfogadását követően készülnek el a jelen kor technikai lehetőségeit kihasználó, igazán jól használható és kellően informatív mellékletek.

A mögöttünk hagyott ülészak alkalmával véglegesítettük a belvízrendszerek helyszínrajzait, hosszszelvényeit, az árvízi védvonalak helyszínrajzait, hosszszelvényeit, mintakeresztszelvényeit.

A következő ülészakra el kell készíteni az árvízi szükségtározókkal kapcsolatos mintaterveket, melyek kidolgozásával igazgatóságunkat bízta meg az albizottság.

Kisházi Péter Konrád, Kurucz Máté

Búcsú Takács Lajos nyugalmazott igazgatótól

Közel negyedszázados vízügyi igazgatósági tevékenységében az a több mint 15 év vált meghatározóvá, amelyben vízügyi igazgatóként szolgálta a vízgazdálkodás ügyét a Körös-vidéken. 1966. július 20-án kapta meg igazgatói kinevezését, és egészen 1981. végéig, nyugdíjba vonulásáig ezt a felelősségteljes munkakört töltötte be.

Igazgatói időszaka a nagy árvizek időszaka is volt a Körös-völgyben. Az 1970., 1974., 1980., 1981. évi nagy árvizek elleni védekezést védelemvezetőként egyszemélyes felelősséggel irányította.

Lajos bácsi munkássága jelentős mértékben hozzájárult a Körös-vidék vízgazdálkodási infrastruktúrájának kialakításához. Aki ma ebben a térségben kapcsolatba kerül a vízgazdálkodással, az egészen biztosan találkozik a nevéhez köthető létesítményekkel, objektumokkal. Az Ő irányítása alatt épült ki a határmenti lokalizációs töltések rendszere, épültek meg a Körös-vidék első árvízvédelmi szükségtározói, az árvízvédelmi rendszerünknek ma is fontos részét képező Mályvádi- és Mérgesi tározók. Ugyancsak a nevéhez kötődik a vízhiányos Körös-völgy vízpótlása, vízszétosztása szempontjából alapvető létesítmények, a Békési- és a Körösladányi duzzasztóművek megépítése.

Takács Lajos

A vízrendezés, a belvízmentesítés területén ugyancsak megkerülhetetlen Takács Lajos bácsi tevékenysége. A Mezőberényi- és az Élővíz-csatorna belvízrendszerek jelentős fejlesztése, vagy például a Folyás-éri, a Nagyzugi, a Békés III. vagy a Gyula II. szivattyútelepek építése mind az Ő igazgatói időszakához kötődnek.

Az öntözés egyik legfontosabb térségi létesítményének, a Nagykunsági-XIV. öntözőrendszernek a kiépítése szintén igazgatói munkásságának a fontos eredménye.

A Körös-vidéken amiatt is különleges megbecsülés övezi személyét, mert jelentősen gyarapította az igazgatóság területét azzal, hogy elérte a szarvasi szakaszmérnökség területének igazgatóságunkhoz való csatlósát 1973-ban.

Takács Lajos bácsi nagy gondot fordított az emberi erőforrásokkal való megfelelő gazdálkodásra is. Az Ő kezdeményezésére indult újra Békéscsabán a korábban megszüntetett vízügyi technikusképzés, a kvalifikált szakemberek megszerzése, megtartása érdekében az igazgatóság több mint 80 bérlakást épített. Személyét tisztelet és megbecsülés övezte, aminek ékes bizonyítéka, hogy Dégen Imre államtitkár 1974-ben az Országos Vízügyi Hivatal legfőbb tanácsadó testülete, a Kollégium tagjává nevezte ki.

Lajos bácsi másik büszkesége a 45 évvel ezelőtt általa alapított Bodoki Károly Vízügyi Múzeum volt. Fontosnak tartotta a vízügyi múlt tárgyi emlékeinek a megmentését, Bodoki Károly hagyatékának méltó ápolását. Halála előtt néhány héttel tájékoztattam a jó hírről, hogy a hosszúfoki múzeum bekerült a Békés Megyei Értéktárba.

Lajos bácsi örökre elkötelezte magát a vízügyi szolgálat iránt, nyugdíjba vonulását követően is folyamatosan figyelemmel kísérte a szakma eseményeit, történéseit. Kedves emlék

számomra, hogy minden év végén eljött egy kis beszélgetésre, ahol tájékozódhatott a vízügyi szolgálat eseményeiről, és Ő is elmondta, hogy hogyan látta mindezt a külső szemlélő szemével.

Szakmai és közéleti aktivitását élete végéig megőrizte, látogatta az igazgatóság Szivárvány Nyugdíjas Klubja és a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör rendezvényeit, ez utóbbinak tiszteletbeli elnöke is volt. Közéleti aktivitását, a Gyula városa érdekében végzett munkáját a város Kiváló Polgár kitüntetéssel ismerte el.

Takács Lajos bácsi a vízügyi szolgálat kiemelkedő egyéniségei sorába tartozott országos szinten is, a Körös-vidék vízgazdálkodásában, annak fejlesztésében pedig meghatározó szerepet játszott. Személyisége, fantasztikus emberi tartása, mérnöki, vezetői tevékenysége példaként szolgálhat mindannyiunk számára. Teljes életet élt, és teljes, gazdag életművet hagyott ránk!

Drága Lajos bácsi! Hálás vagyok a sorsnak, hogy a munkatársad lehettem, majd az idő múlásával egy ennél sokkal szorosabb kötelék is kialakult közöttünk, ami a barátság-nak és az apa-fiú kapcsolatnak egy furcsa keveréke volt talán. Nagyon sokat tanultam, kaptam Tőled, és csak remélni tudom, hogy én is tudtam Neked segíteni, hogy úgy tudj végigmenni az általad választott, majd a sors által kijelölt úton, ahogy azt szeretted volna. Kedvességed, szereteted ezentúl is itt lesz velem! Ahogy Te fontosnak tartottad a nagy elődök hagyatékának az ápolását, őrzését, úgy mi is mindent meg fogunk tenni azért, hogy a Te szellemi örökségedet méltó módon ápoljuk, hogy munkásságodat az utókorral is megismertessük. Nyugodj békében Drága Lajos bácsi!

Bak Sándor

Búcsú a Bodoki Baráti Kör tiszteletbeli elnökétől

Fájó szívvel búcsúzunk Takács Lajostól, tiszteletbeli elnökunktől, vezetőségi tagunktól. A Baráti Kör alapítását követő évben, 2010-ben az MHT Békés megyei Területi Szervezete Kárpátaljára szervezett kirándulást, melyen a Baráti Kör több tagja és Takács Lajos nyugalmazott vízügyi igazgató úr is részt vett. Beszélgetéseink során kiderült, szívesen csatlakozna hozzánk, vállalva, hogy tudásával, tapasztalatával segítse munkánkat. 9 éven keresztül dolgozhattunk együtt a vízügyi múlt értékeinek megőrzését szolgálva. Nevéhez fűződik a Hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeum 1974-es alapítása, mert már igazgatóként is fontos feladatá-

nak tekintette a vízügyi múlt megőrzését. Bodoki Károly emlékének hosszú évtizedek óta őrzője, életművének és mérnöki munkásságának értő elemzője és elismerője volt. Köszönettel tartozunk azért, hogy közel egy évtizeden át erős szakmai elkötelezettséggel, példamutató módon dolgozott velünk, mindig számíthattunk logikus érvelésére, határozott véleményére, pontos, példaértékű munkájára. Előadásai, beszédei, írásai és javaslatai mind segítettek a munkánkat. Üléseinkre elsőnek érkezett, mindig rátapintott a lényegre, és megtalálta a hibát, a gyenge pontot, de ha úgy ítélte meg akkor elismerésének is hangot adott. Lankadatlanul érdekelték a vízügyi

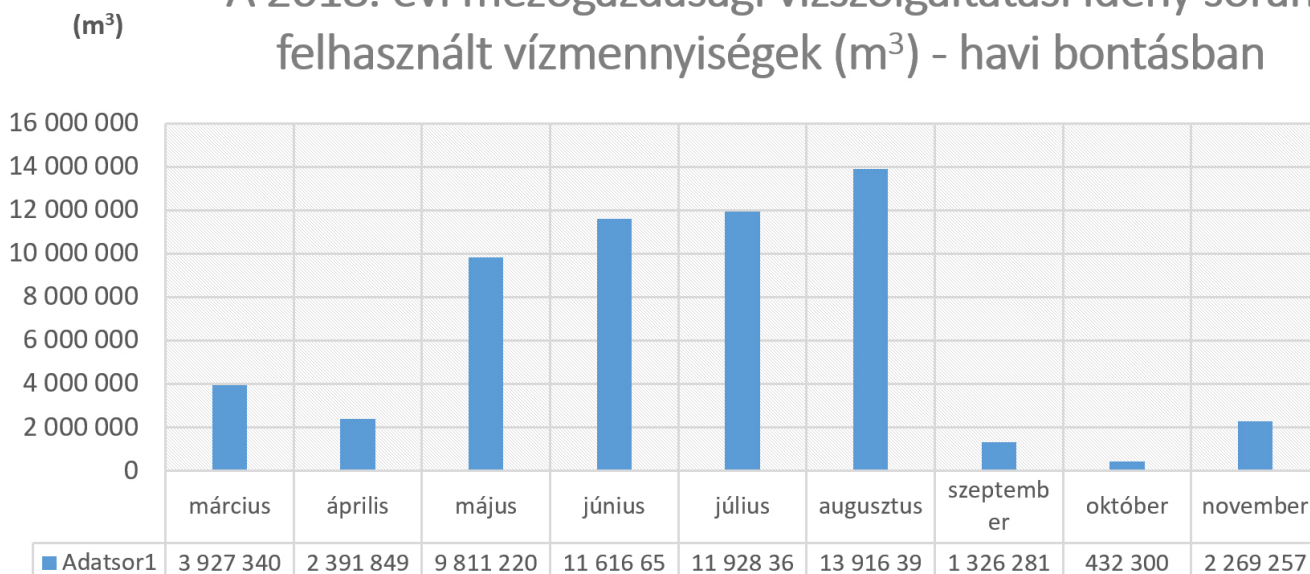
szervezet jelen ügyei, és a múltat sem zárta le, szívesen beszélt róla és nem titkolta, hogy sokat gondolkodik a régmúlt történésein. 2018 nyarán, a közelgő 95. születésnapja alkalmából az általunk és az igazgatóság által szervezett ünnepi beszélgetésen, remek memóriával és jó humorral idézte fel - Bak Sándor igazgató úr kérdései által vezetve - pályája állomásait. Az önéletrajzában azt írta, „Jó érzéssel tölt el, hogy munkám nem volt hiábavaló,” ennek bizonygátételével búcsúzunk tőle és a közös éveinkben készült képekkel emlékezünk rá.

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör

2018. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás számokban

A 2018. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási idény során felhasznált vízmennyiségek (m³) - havi bontásban

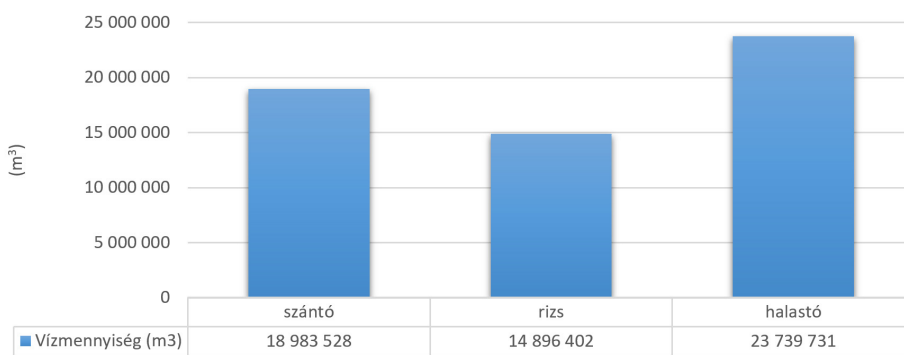

A 2018. évi mezőgazdasági vízszolgáltatásra jellemző volt, hogy az öntözővíz igény követte az időjárás alakulását. Az idény eleje csapadékosabbnak bizonyult az elmúlt húsz évi átlaghoz képest, azonban az augusztusi hónapot már aszály sújtotta. Mindezt a havi bontásról készült diagram is jól szemlélteti, hiszen az idény közben felhasznált közel 58 millió m³ vízmennyiség nagy részét a csapadékhiányos hónapokban használták fel a mezőgazdasági vízhasználók.

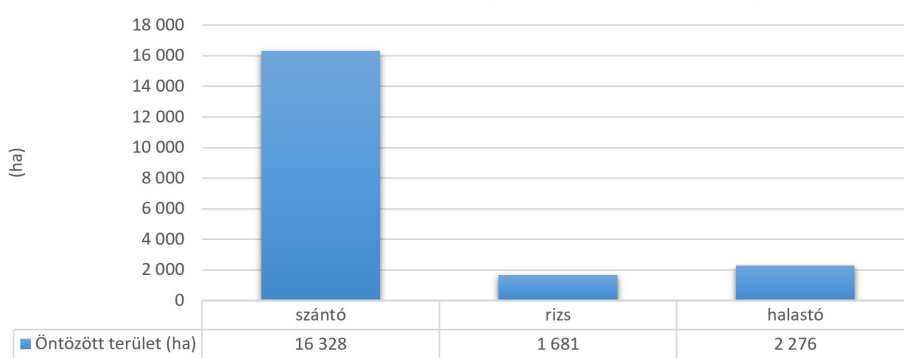
Az igazgatóság illetékességi területén a legtöbb vízmennyiséget a halastavi vízhasználatok jelentették, közülük is kiemelkedő a Biharugrai halastórendszer, ahol a két gazdasági társaság összesen több mint 17 millió m³ öntözővizet használt fel.

A mezőgazdasági vízhasználatok közül a rizs- és a halgazdálkodási célú vízhasznosítás esetében, az egységnyi hektárhoz szükséges vízmennyiség több mint tízszeres is lehet, mint szántó hasznosításnál. Az öntözött területeket szemléltető diagramon jól látható, hogy a működési területen a 2018. évben megöntözött több mint 20 ezer hektár terület legnagyobb részét a szántó adja, pedig a halastavak használták fel a legtöbb vízmennyiséget. Ennek az egy hektárra jutó - hasznosítás miatti - vízmennyiség igény eltérés a

A 2018. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási idény során felhasznált vízmennyiségek (m³) - vízhasználatok alapján

A 2018. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási idény során öntözött területek (ha) - vízhasználatok alapján

magyarázata.

Össességében elmondható, hogy a 2018. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás során vízmennyiségi és minőségi probléma nem adódott, a problémamentes üzemhez hozzá tartozott a többi szolgáltató által üzemeltett rendszerekben keletkező vízigények maradéktalan kielégítése. A vízhasználók az általuk megtérítendő díjrészt általában időben

megfizették, elmaradás esetén felszólítást követően rendezték. Jelentősebb díjrészi kötelezettség a 2019. évi idényben fogja terhelni a vízhasználókat (a jelenlegi jogszabályi környezet alapján), hiszen az alapidő 30%-a mellett, a változó díj 100%-át kell megtéríteniük, míg a fennmaradó részt a központi költségvetés fogja finanszírozni.

Kurucz Máté

A „Szeghalmi belvízrendszer vízrendezési főműveinek rekonstrukciója” elnevezésű, KEHOP-1.3.0-15-2015-00002 regisztrációs számú projektben a kivitelezési szerződés hatálybalépését követően határidőre, megtörtént a munkaterület átadása. A kivitelezési munkák a kiviteli tervek elkészítésével és jóváhagyásával kezdődnek meg, fizikai munkavégzés majd csak ezek után történhet.

Az ünnepélyes projektnyitó rendezvényre november 21-én került sor. A sajtónyilvános rendezvényt igazgatóságunk székházában élénk figyelemmel kísérték a meghívottak. Az ünnepélyességet fokozta, hogy egy alkalomhoz illő verssel, színészi előadással tiszteltük meg a nyitórendezvényen résztvevőket.

Bak Sándor igazgató úr köszöntője után, Bujdosó Szabolcs osztályvezető úr ismertette előadásában a projekt jellemző adatait, az elvégzendő munkákat, azok indokoltságát, és a projekt jelenlegi állását. Igazán figyelemfelhívó, és érdekes előadást tartott a projektben megvalósuló kiviteli munkákról Tamás Csaba úr, a Békés-Drén Kft. cégvezetője, kinek cége a Mészáros és Mészáros Kft.-vel konzorciumban nyerte el közbeszerzési kiírás alapján a kivitelezési munkákat.

Az előadások után a meghívottak-

A nyitórendezvény

nak és a sajtó megjelent munkatársainak kötetlen eszmecekerére volt lehetőségük üdítő, kávé és szendvics elfogyasztása közben, mely méltón zárta le a rendezvényt.

Az „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése a Körösökön” elnevezésű KEHOP-1.4.0-15-2016-00012 azonosító számú projektben szeptember 5-én lakossági fórumot tartottunk a Gyomaendrődi Polgármesteri Hivatalban. A projekt iránt inkább a szakmabeliek és tisztségviselők érdeklődtek, a lakosság érdeklődése alacsony volt.

A szinte csapadékmentes őszi idő-

járásnak köszönhetően a töltésfejlesztés kivitelezése jó ütemben haladt. A háttöltés építés a teljes 4,8 km-es szakaszon, a meglévő töltéskorona szintjéig elkészült, az anyagnyerőhelyről összesen 239.000 m³ töltésanyag került beépítésre. Megépültek a tervezett kavicsszivárgók beépített szívótestei és drén kivezetései, elkészült a mentett oldali nyílt szivárgó csatorna és két altalaj erősítő résfal. A projekt időarányos teljesítése az év végére 62,22 %-os volt.

December végétől a töltésfejlesztési munkálatok az évszaknak megfelelően szünetelnek. A téli levonulás előtt a szelvények ideiglenes jelölése megtörtént. A Peresi gátorház rekonstrukciós munkái tavasszal kezdődnek.

A „Körösładányi duzzasztó rekonstrukciója” elnevezésű KEHOP-1.3.0-15-2015-00001 azonosító számú projekt keretében szeptember 5-én tartottuk meg a lakossági fórumot a körösładányi Dr. Asztalos Miklós Művelődési Házban. A fórumot Szabó János műszaki igazgatóhelyettes nyitotta meg a projekt rövid ismertetésével. Majd a nyertes kivitelező KÖTIVIÉP'B Kft. képviselőjében Tóth Károly projektmérnök bemutatta az elkö-

Nyílt szivárgó csatorna építése

vetkező munkálatokat, és felhívta a figyelmet a kivitelezés közben előforduló, lakosságot érintő kellemetlenségekre.

A szolgálati lakások felújítását decemberben kezdték el. Jelenleg belső gépészeti, elektromos szerelési munkálatokat és a falak külső hőszigetelését végzik.

A szolgálati lakások melléképületén megtörténtek a falfalazások, vakolások, nyílászáró cserék, a teljes villanyszerelés, és felkerültek a tetőre a szendvicspanelek.

A bal oldali fölzáró tábla felújítása már megtörtént, és a hozzá tartozó új elektro-olajhidraulikus mozgatóberendezés is beszerelésre került. A sikeres vízzárásági próbat követően, a duzzasztó ideiglenes alsó- és felső elzárásait elbontották. Ezzel párhuzamosan a duzzasztópilérben lévő kezelőhelyiség felújítási munkái is elkezdődtek.

A duzzasztóhoz vezető út rekonstrukciójának első lépéseként az utat felmárták, és a felmárt aprított betont pedig visszahelyezték a leendő pályaszerkezet alapjával.

Küszöbön a Szanazugi árvízvédelmi központ rekonstrukciója. Az Interreg V-A Románia-Magyarország Programban támogatást nyert „**Szanazugi árvízvédelmi központ fejlesztése és a Tulcai zsilip és vízgépészeti berendezéseinek rekonstrukciója**” című, ROHU 28 azonosító számú projekt magyar oldali beruházási eleme - ahogyan

Szolgalati lakások külső hőszigetelése

az a pályázat címében is szerepel - a Szanazugi árvízvédelmi központ rekonstrukciója. Az elnyert 669.554,36 euró támogatásból és további 60 millió Ft önerőből megújul a főépület, a kiszolgáló melléképület és külső környezetük. Az építési munkák során a tartószerkezetek nem változnak, de az építőmesteri, épületgépészeti és épületvillamosági felújítás teljes körű lesz.

Főépületben alaprajzi átalakítások is lesznek. Az épület utólagos hőszigetelést kap, az összes nyílászárót kicseréljük és a tető új fedést kap. Új padlóburkolatok és előlépcsők is készülnek. Az emeleti függönyfal hőhidmentes alumínium szerkezetű lesz. Az első emeleten, a tetőtérben és a konyhában új szekrényeket építünk be. Korszerűsítjük a központi fűtést, a helyiségeket klimatizáljuk. Nemcsak a belső és a külső elektromos hálózat újul meg, de a térvilágí-

tás és a villámvédelem is.

A melléképületben új kazánt helyezünk el, és annak teljes homlokzata megszépül. Tetőhéjazatát a főépülethez hasonlóan kicseréljük.

Az épületek külső környezetében megújulnak a burkolatok, parkoló létesül. Az épület körüli csapadékvíz elvezetését is megoldjuk, a játszóteret és a folyóparton található két úszóművet is rekonstrukció alá vonjuk.

A munkaterület átadása 2019. január 23-án lesz. A tél folyamán elsősorban bontási munkálatokat végez majd az építési vállalkozó. A pályázat a tervezett ütem szerint halad. A felújítást legkésőbb 2020. május 31-ig kell befejezni.

A Nagyváradai Vízügyi Igazgatóság is elindította már a projekttevékenységei nagyobb részére beszerzési és közbeszerzési eljárásait. A nyilvánosság biztosítására és a záró rendezvény szervezésére már aláírt szerződésekkel rendelkeznek. Az építési munkálatokat végző vállalkozó kiválasztásához szükséges közbeszerzési dokumentáció véglegesítésre és jóváhagyására vár. A Tulcai zsilip rekonstrukciójára a Nagyváradai Vízügyi Igazgatóság számára 1.291.991,86 euró támogatás áll rendelkezésre.

A felújításra váró védelmi központ

Kopcsák András, Kovátsné Polgár Karolina, Szekerczés Viktória, Varga Melinda

Mikor duzzasztunk, és mikor nem?

Évről évre sok kérdés érkezik hozzánk a duzzasztók üzemelésével kapcsolatban, miért duzzasztunk, és miért engedjük el a duzzasztást. Ezen kérdésekre igyekeztünk egy kis tájékoztatással szolgálni az alábbiakban.

A folyóvölgyek vízgazdálkodási hasznosításának alapja a folyók lépcsőzése. A múlt században főleg öntözési célra, később a hajózás és a vízerő-hasznosítás érdekében igen sok vízlépcső épült szerte a világon. Ezek a vízlépcsők rendszerint egy vagy több célt szolgáltak.

A legfontosabb a vízgazdálkodási és egyéb igények, amelyek a folyók vízlépcsőzésével kielégíthetőek: vízerő-hasznosítás, hajózás, víztározás, ipari vízellátás, lakossági vízellátás, öntözővíz-ellátás, halastavak vízellátása, vízfrissítés.

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén 5 vízlépcső épült az elmúlt évszázadban, ebből 4 jelenleg is üzemel (Gyula, Békés, Körösladány, Békésszentandrás).

A duzzasztási időszak - az igényekhez illeszkedően - időszakos vagy folyamatos lehet. Időszakos duzzasztást jellemzően mezőgazdasági célú hasznosításnál terveznek. Ilyen például a Békési és Körösladányi duzzasztómű, amelynél csak növénytermesztési időszakban van duzzasztás, mivel a mű elsősorban

A Békésszentandrás duzzasztó

öntözővíz kivételre szolgál.

Olyan esetekben, amikor a mezőgazdasági hasznosításon kívül más igény is van például: energiatermelés, hajózás, akkor a duzzasztás folyamatos. A duzzasztási szint általában kisebb határokon belül állandó magasságú, jellemzően ilyen a Békésszentandrás duzzasztómű.

A hasznosítástól függetlenül a vízlépcső működését és a duzzasztás mértékét befolyásolják a meteorológiai körülmények, például a hideg. Jegesedésre, jégzajlásra alkalmas időszakokban a duzzasztást szüneteltetni kell. Az időszakos üzemű duzzasztók üzemelési szabályzatában ezen szélső időpontokkal határolt jeges időszakokban a duzzasztás szünetel. A folyamatos üzemű műveknél jégzajlás, illetve a lejegesedés mértékétől függően kell

csökkenteni vagy megszüntetni a duzzasztást.

Kis esésű, töltésezett folyókon gyakori az olyan üzemelési rend, amelynél nagyobb árvizek idején csökkentik, vagy az árhullám mértékétől függően megszüntetik a duzzasztást. Igazgatóságunk működési területén ez az előírt üzemrend mind a 4 duzzasztómű vonatkozásában, azaz az érkező vízhozam nagyságától függően csökkentjük, vagy megszüntetjük a duzzasztást.

A duzzasztóművek beüzemelése fokozatosan, nagy víztömegek hirtelen visszafogása nélkül történik. A duzzasztási idény végén, a duzzasztás megszüntetése - a meder oldali leszakadások elkerülése érdekében - szakaszos vízleeresztéssel történik.

Reményi Zoltán

A fúrt kutak ügye minden évben visszatérő probléma

Országos Vízyűjtő- és Vízkészlet-gazdálkodási Értekezlet

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezte november 13-15. között az Országos Vízyűjtő- és Vízkészlet-gazdálkodási Értekezletet Mórahalmon.

A konferencia szekciói a „Vízkészlet-gazdálkodás aktuális feladatai”, a „Vízyűjtő-gazdálkodás területi feladatai és tapasztalatai”, a „Vízyűjtő-

gazdálkodás Tervezés 3 (VGT3) tervezési feladatai, és kapcsolata a DAREFFORT (Danube River Basin Enhanced Flood Forecasting Cooperation) projekttel”, valamint a „Víz Keretirányelv szerinti monitoring és kapcsolata a DAREFFORT projekt adataival” elnevezésű témák köré csoportosultak.

Kiemelt témák között szerepelt a vízügyi objektumazonosítás, mely feladattal 2018. január 1-től bővült a vízügyi igazgatóságok feladatköre, mint a vízjogi engedélyezési eljárás első része. Folyamatban van a vízügyi hatósággal történő egyeztetés az e-vízikönyvvel való további

Folytatás a 11. oldalon ↪

kapcsolódás kidolgozására, illetve a vízkészletjárulék (VKJ) ügyintézésének hasznos eleme lenne az objektumok VKJ telepekhez történő kapcsolása.

A vízjogi engedélyezési eljárás egyszerűsítésére vonatkozóan több javaslat merült fel. Ezek közül az egyik az „Egyszerűsített engedélyezési eljárás”, mely megvalósítását követően 6 típusú állna rendelkezésre. Ezen kívül a jegyzői hatáskörbe tartozó kutak engedélyezési eljárásában - a tervek szerint - az ügyfelet semmilyen költség nem terhelné, az illetéket is eltörölnék, ezzel ösztönözve az érintett vízhasználókat a jogkövető magatartásra. Az engedély nélkül fűrt kutak ügye minden évben visszatérő témája a konferenciának. A konferencián tájékoztatást kaptunk arról, hogy az engedély nélkül fűrt kutak moratóriuma a Parlament várható döntése alapján 2018. december 31. határidőről 2020. december 31. időpontra módosul. A módosítást kihirdették, az 1995. évi LVII. törvény 29. § 7. bekezdése értelmében mentesül a vízgazdálkodási bírság alól az a létesítő vagy üzemeltető, aki 2020. december 31-ig kéri a fennmaradási engedély kiadását.

A termálvíz visszasajtolás, illetve annak elmaradása nemcsak a felszín alatti, hanem a felszíni vízkészletre is hatással van, elsősorban a hő- és sóterhelés miatt. Tekintettel arra,

A mórähalmi konferencia résztvevői

hogy az előírt határértékeknél magasabb koncentrációban a felszíni vízbe vezetett (hígított) termálvíz esetén kiszabott bírság a tapasztalatok szerint nem visszatartó erő, célszerű lenne egy bizonyos sótartalom felett (pl.: 4000 mg/l) kötelezővé tenni a visszasajtolást. Ennek képezhetné szakmai alapját egy olyan „Termálvíz-hasznosíthatósági térkép” elkészítése, mely tartalmazná, hogy bizonyos földtani adottságokkal rendelkező rétegből (alsó-pannon) kitermelt termálvíz kötelezően visszasajtolandó, különös tekintettel felszíni befogadó hiánya esetén.

A vízügyi igazgatóságok akkreditált mintavevő munkacsoportjai és a kormányhivatalok által üzemeltetett laborok átszervezése a tervek szerint oly módon valósulna meg, hogy kizárólag a közegészségügyi

laborok maradnának a kormányhivatalok üzemeltetésében, a laborok többi része (víz, levegő, zaj, hulladék) a vízügyi igazgatóságok hatáskörébe kerülnének. Az előkészítés, felterjesztés megtörtént, a Miniszterelnökség részéről döntés a későbbiekben várható.

Szakmai programként a szegedi ELI-ALPS Lézerkutató Intézetet látogattuk meg. Az ELI-ALPS létesítmény a tudományos kutatói és ipari alkalmazások területeiről érkező felhasználók számára biztosítja a lézerforrásokat. Főbb kutatási és alkalmazási területek közé tartoznak a vegyérték-elektron vizsgálatok, az atomtörzsi-elektron vizsgálatok, a 4D képalkotás, a relativisztikus kölcsönhatások, a biológiai, orvosi és ipari alkalmazások.

Csáki-Szabó Erika

Az objektumazonosítás bevezetéséről is tárgyaltak Országos Víziközmű és Vízhatalok-védelmi Szakági Értekezlet

Szeptember 17-19. között Tiszakécskén rendezték meg az Országos Víziközmű és Vízhatalok-védelmi Szakági Értekezletet. Lovas Attila a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója nyitotta meg a konferenciát. Első napi programként Tiszakécske és környéke földtani viszonyaival ismertetett meg bennünket Garamvölgyi-Dankó Erika, majd Benyus Gábor vezetésével kerekasztal beszélgetés zajlott

az objektumazonosítás 2018. évi bevezetésével, és szakmai tapasztalataival kapcsolatban. Még vacsora előtt bemutatták a résztvevőknek a Tiszaparti Termálfürdőt, majd vacsora után kötetlen beszélgetéssel zárult az első nap.

A második napon Jakus-Tóth Erika, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főosztályvezetőjének irányításával megkezdődött a víziközmű szakte-

területet érintő előadás-sorozat. Összefoglalót hallottunk Murányiné Krempels Gabriella főosztályvezetőtől az aktuális települési vízgazdálkodási feladatainkról, Nagy Etelka osztályvezetőtől az OVF szakterületi feladatellátásáról, a kiemelt feladatokról, Réti László osztályvezetőtől a víziközmű munkacsoport 2018. évi tevékenységéről. Előadást hallottunk a 25/2002. Kormányren-

Folytatás a 12. oldalon →

delet felülvizsgálatáról, a Település-soros Online adatszolgáltatás 2018. évi bevezetésének tapasztalatairól, a mintavevő munkacsoportok működéséről, a VKONLINE rendszerben történő adatszolgáltatás, adatellenőrzés problémáiról. A szakmai előadásokat Pászthory Róbert rendszerfelelős zárta, aki a víziközmű informatikai rendszert és annak várható fejlesztését mutatta be.

Ebéd után szakmai kiránduláson vettünk részt, megtekintettük a szolnoki felszíni vízkivételi művet és víztisztító technológiát. A Szolnoki Felszíni Vízmű 1910-ben készült el, Debrecen és Szeged után ez volt az ország harmadik ilyen jellegű vízműve. A 2.400 m³/d kapacitású, lassú szűrőkkel üzemelő vízmű kezdetben csak a belvárosban szolgáltatott ivóvizet. Mivel folyamatosan növe-

kedett a fogyasztási igény, a vízmű fejlesztése elkerülhetetlenné vált. 1978-ban adták át a 48.000 m³/d kapacitású új vízkivételi és víztisztító művet, a vízellátó rendszerhez pedig hozzákapcsolták Zagyvarékas, Újszász és Szászberek községeket is. 1995-ben valósult meg egy vízminőséget javító beruházás, mely keretében megépült egy 5000 m³-es víztároló medence, a folyamatirányító rendszer, és egy új hálózati szivattyú gépház. Az aktívszén szűrők üzembe állításával és a fázisközi ózonozás bevezetésével megszűnt valamennyi addigi szag- és ízprobléma. A vízmű napjainkban Európa egyik legjobb minőségű szolgáltatott vizét képes biztosítani. Szolnok város és Kistérségi Vízellátó Rendszere 2003-tól már polgári védelmi célú tartalék felszín alatti vízbázissal is rendelkezik, melynek szükségessé-

gét a 2000. évi tiszai ciánszennyezés indokolta. A szakmai programot követően finom vacsora és baráti találkozó zárta a napot.

A harmadik napon a víziközmű társulatok felszámolásának helyzetével, a 379/2015. (XII.9.) Korm. rendelet alapján benyújtott agglomerációk lehatárolásával, valamint a felszíni vizek tápanyagterhelésének hatáselemzésével kapcsolatos előadások hangzottak el. Az utolsó blokkban a mintavevő munkacsoportok tevékenységéről, valamint az aktuális kármentesítési feladatokról hallottunk összefoglalót.

Az elhangzottak összefoglalásával, értékelésével, szakmai javaslatok megfogalmazásával zárult az országos értekezlet.

Tóthné Ambrus Éva

Pécsre került a vándor vízmérce

Országos Vízirajzi Értekezlet

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezésében szeptember 25-27. között Vásárosnaményban rendezték meg a XL. Országos Vízirajzi Értekezletet. A rendezvény mottója „A vízirajzi szolgálat aktuális kérdései és a nemzetközi kapcsolatok” volt. A 3 napos rendezvényen kiemelt hangsúlyt kapott a vízkészletgazdálkodás és a vízirajzi előrejelzés jövőbeni kapcsolatának témaköre, a vízhiánykezelés jelenlegi helyzete, az aszály és annak előrejelzése, valamint a hordalékmérések.

A rendezvény résztvevőit Bondnár Gáspár a FETIVIZIG igazgatója köszöntötte, a rendezvény levezető elnöke Lábdy Jenő az Országos Vízügyi Főigazgatóság műszaki főigazgató-helyettese volt. Az értekezlet keretén belül a fent említett szakmai kérdések alapos megvitatásán túl, szakmai kirándulást tettünk a Beregi Árapasztó Tározóhoz, a Túr torkolathoz valamint a Túrsvándi vízimalomhoz. A kirándulást követően

A vándor vízmérce Pécsre került

baráti vacsorán vettünk részt, mely során jutalmazták a hosszú vízügyi pályafutás után nyugállományba vonuló kollégákat, akik oklevelet és a vízmérce-rend emblematikus egyedi névre szóló tárgyi eszközét vehették

át ajándékként, ezzel a Vízmérce-rend tagjaivá váltak.

Az értekezlet záróeseménye az immáron hagyományossá vált vándormérce átadása volt, ahol a jelenlegi házigazda átadta a következő évben

megrendezésre kerülő értekezlet házigazdájának a vándormércét, melynek 0 pontja ideiglenesen a következő évben Pécsre (DDVIZIG) került.

Tímár Attila

Az egységes működés a cél Országos Mérőgyakorlat Baján

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság szervezésében szeptemberben rendezték meg a vízügyi igazgatóságok mintavevő munkacsoportjainak III. Országos Mérőgyakorlatát Baján.

Igazgatóságunk Mintavevő Munkacsoportját Diószegi-Juhász Ágnes szakmai irányító, Kása Veronika, Radics György és Domonkos Szabolcs mintavevők képviselték.

Az előző két mérőgyakorlatnak megfelelően, a rendezvény részeként megtörtént a munkacsoportok éves mérési tervében szereplő országos körmérés, illetve a mérések kiértékelése, ami egyben az akkreditált működés feltétele is. A kialakult hagyományoknak megfelelően sor került speciális körülmények közötti mintavételre is, valamint a mérési, mintavételi tapasztalatok, tervek, célok, lehetőségek megbeszélésére, ami a szervezetek egységes működtetése szempontjából volt szükséges.

A mérőgyakorlat első napja a nyitóértekezlettel kezdődött, majd a szennyvizes mintavétellel, illetve a mintavételi eszközök kezeléséről,

Vízmintavétel a gyakorlaton

karbantartásáról szóló konzultációval folytatódott. A második napon, a Dunán hajóról áramlóból, a délután folyamán állóból vettünk vízmintát a Kadia-Ó-Dunából. A szakmai programot követően a vízügyi múzeumot és a Gemenc-Karapancsai Kastélyt tekintettük meg. Ezután vacsorával és jó hangulatú baráti találkozóra zártuk az estét.

A mérőtábor zárónapján megtörtént a mérések kiértékelése, a szakmai ja-

vaslatok megfogalmazása, emellett kreditpontot érő előadásokat is meghallgathattunk.

Az országos mérőtábor nagyon hasznos volt a minőségirányítási rendszer áttérésének előkészítése, illetve a mintavételi technikák, felszerelések vízügyek közti tapasztalatszerzésére kapcsán.

Diószegi-Juhász Ágnes

Megújul a Duna Múzeum állandó kiállítása Múzeumi Összekötők Találkozója

A vízügyi múzeumok és kiállítóhelyek összekötőinek találkozója szeptember 11-12. között került sor Baján, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság szervezésében. A szállásunk - gyönyörű környezetben - és egy különleges épületben, az érsekcsanádi gátórházban volt. A Sárközi Ármentesítő Társulat 1888-ban határozta el, hogy gátórházat épít a Duna mellé Érsekcsanád kö-

zelében. 1980-ban megtoldották az épületet egy árvízvédelmi központtal. A gátórház mellett évszázados tölgyfák állnak. Az egyik ilyen matuzsálem köré építették az árvízvédelmi központot, tehát a fát beleépítették az épületbe.

A rendezvény résztvevőit Telkes Róbert igazgató köszöntötte, és röviden bemutatta a bajai vízügyi

igazgatóság működését.

Az értekezlet a Duna Múzeum vezetőjének, Szalkai Tímeának az előadásával indult, amelyben nagy örömeinkre betekintést nyerhettünk a múzeum új kiállításának virtuális tereibe és tematikájába. Az esztergomi Duna Múzeum áprilisban 1 évre bezárta kapuit, azért, hogy a kiállítás teljesen megújuljon. Az immár

Folytatás a 14. oldalon →

17. évet taposó állandó kiállítás - érdemei elismerése mellett - nyugdíjba vonult, hogy aztán egy esztendő elteltével átadja helyét egy merőben új kiállításnak – mondta az Igazgató Asszony. A múzeum alaptematikája megmarad, tehát az ár- és belvízvédelem története, a vízellátás, csatornázás kezdetei, a magyar vízépítés története továbbra is előtérben marad. Viszont új témák is terítékre kerülnek, mint például a régi, vízhez kötődő mesterségek bemutatása, de természetesen a mai kor vízügyi szakmát érintő környezeti kihívásai is a terítékre kerülnek, mindezt a legújabb múzeumi trendeknek megfelelő köntösben. Kíváncsian várjuk hát a megnyitót.

A rendezvény folytatásában minden vízügyi igazgatóság képviselője beszámolt a vízügyi bemutatóhelyén - elmúlt évben - történt eseményekről, és megtárgyaltuk azokat a prob-

A találkozó résztvevői

lémákat, amelyek leginkább nehezítik munkánkat.

A rendezvény másnapján ellátogattunk a Gemenci erdőbe, ezzel a gyönyörű tájegységgel egy izgalmas kenu túra alkalmával ismerkedhettünk meg.

Köszönjük a remek szervezést Rózsa Gyöngyvér bajai PR-es kolléganőnknek, remek időben, nagyon hasznos és kellemes két napot tölthettünk együtt, közösen ápolva a vízügyi múlt értékeit.

Pozsárné Kaczkó Zita

Továbbképzési hírek

2018. évben az igazgatóság továbbképzésre kötelezett minden munkavállalója sikeresen teljesítette a kötelezően előírt tanulmányi pontokat. Az alap- és középfokú végzettséget

igénylő munkakört betöltő közalkalmazottak részére - az igazgatóság szervezésében - a belső továbbképzések július hónapban kezdődtek. Elsőként az „Informatikai bizton-

ság” című képzést tartottuk 3 tanulmányi pontért, azon munkavállalók részére, akik a mindennapi munkavégzésük során számítógépet használnak. Minden munkavállaló részt vett, a „Létesítményüzemeltetés” (4 tanulmányi pontért), a „Nemzeti Vízstratégia szerepe a területi vízgazdálkodásban” (3 tanulmányi pontért) és az „Informatikai tudatosság és a GDPR” című továbbképzésen (4 tanulmányi pontért), ez utóbbin - e-learning képzés keretében - 5 tanulmányi pontért. Belső továbbképzésként valósult meg szintén az alap- és középfokú végzettséget igénylő munkakört betöltő munkavállalók részére az „ÁFA törvény alkalmazása a költségvetési szerveknél” és az „Államháztartási és számviteli alapok” című továbbképzések, amelyekre 3-3 tanulmányi pont került jóváírásra.

Továbbképzés igazgatóságunknál

A felsőfokú végzettséget igénylő és vezető munkakört betöltő mun-

Folytatás a 15. oldalon ↪

kavállalók az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem által szervezett képzéseken vettek részt, amelyek vagy helyi szinten vagy a képzést szervező intézményeknél valósultak meg. A képzések szintén július hónapban kezdődtek. Elsőként az „Informatikai biztonság” című képzés valósult meg 3 tanulmányi pontért, minden olyan felsőfokú végzettséget igénylő és vezető munkakört betöltő közalkalmazott részére, akik a mindennapi munkavégzésükhöz számítógépet használnak. Megtartották továbbá a „Nemzeti Vízstraté-

gia”, és az „Informatikai tudatosság és a GDPR” című e-learning típusú képzést szintén 5 tanulmányi pontért. Megszervezték a „Víz és biztonság Magyarországon” című képzést 2 tanulmányi pontért, valamint ehhez kapcsolódóan az OVF-nél a különböző szekciók közül lehetett választani előadást 4 tanulmányi pontért, amit helyi szinten is levetítettek ugyanennyi pont értékében.

Minden munkavállaló részére a kötelezően előírt képzéseken felül továbbra is van lehetőség egyénileg tanulmányi pontot szerezni. Ameny-

nyben a munkaköréhez azt más jogszabály vagy közjogi szervezet-szabályozó eszköz előírta és a kötelezettségét teljesítette, úgy az ott szerzett tanulmányi pontok beszámításra kerülhetnek - a közalkalmazott kérelmére - legfeljebb a továbbképzési időszakra előírt tanulmányi pont 50%-áig. 2019. március 15. napjáig minden közalkalmazott részére elkészülnek a továbbképzési tervek, amelyek a vízügyi ágazat RVTV portálján megtekinthetőek lesznek.

Veress Rita

Legyél te is vízügyes

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karával együttműködve ez évben is folytatta a vízügyi szakmát népszerűsítő kampányát. A road show december 11-én érkezett békéscsabai állomásához. A vízműs diákokat Siklós Gabriella, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) szóvivője köszöntötte, és a „Mi vízügyünk” című kisfilm levetítése után, mindjárt játékra is hívta. Budapesti kollégáinkat kellemes meglepetésként érte, hogy a diákok minden vízügyes kérdésre tudták a választ.

Dr. Bíró Tibor a Víz tudományi Kar dékánja örömet fejezte ki, hogy egy olyan iskolában mutathatja be az egyetemet, amely köztudottan jó

vízügyeseket képez, az ide járó diákok közül sokan tanulnak tovább Baján. Tájékoztattott a karon választható képzésekről, az iskolai életről és a felvételi követelményekről is.

Lábdy Jenő, az OVF műszaki főigazgató-helyettese a sokrétű vízügyi szakmáról, tapasztalatairól és az ezen a területen kidolgozott élet pályamodellről beszélt, amely nemcsak a ranglétrán való előrehaladással, de versenyképes fizetéssel teheti vonzóvá a vízügyi szakterületet.

Ezt követően két fiatal vízügyes mérnök Pekáry Anna és Bujdosó Szabolcs beszéltek arról, hogyan lettek vízügyesek. Pekáry Anna az OVF árvízvédelmi referense mesterdiplomája írása idején részt vett egy előadáson, melyet Láng István

az OVF főigazgatója tartott. Annyira megtetszett neki a szakma, hogy rögtön megkérdezte, hogyan lehet a főigazgatóságnál dolgozni, ezen terve - nagy öröme - a diploma megszerzése után hamarosan megvalósult. Bujdosó Szabolcs a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖVIZIG) Vízrendezési és Öntözési Osztályának vezetője a Vásárhelyi Pál Szakgimnáziumba járt, majd Baján a Víz tudományi Karon végzett. Kiemelte, hogy nincs két egyforma munkanap az igazgatóságnál, és vízkárelhárítási helyzetben akár más vízügyek területén is kamatoztathatják tudásukat az itt dolgozók. Azzal biztatta a vízműbe járó diákokat, hogy aki a technikai képzésen jól megtanulja az alapokat, annak a Víz tudományi Kar első évében biztosan nem lesz gondja a szakmai tárgyakkal.

A vízügy volt az egyetlen munkahelyem és nem bántam meg - mondta Bak Sándor a KÖVIZIG igazgatója. Az igazgatóságnál jelenleg 95 műszaki közép- és felsőfokú végzettségű munkavállaló dolgozik, akik közül 39-en a Vásárhelyiben végeztek, 17-en technikusok, a többiek felsőfokú tanulmányokat is folytattak. A technikai végzettség is fontos, de nem célszerű itt megállni. Azok a

Folytatás a 16. oldalon →

Bak Sándor igazgató egyetlen munkahelye a vízügy volt

diákok, akik a Körös-vidéken képzelik el a jövőjüket, azoknak a vízügy egy kiváló lehetőség - hívta fel a diákok figyelmét.

Kedvcsinálóként a diákok megnézhettek a 2017-es szerbiai jégvédekezésről készült videoklipet, amely során a magyar jégtörő flotta és vízügyesek védekeztek sikeresen a jég ellen.

A rendezvényen részt vett dr. Szűcs Gábor, a Köztársasági Elnöki Hivatal tanácsadója, aki egyben az Országos Vízügyi Főigazgatóság Tudományos Tanácsának állandó tagja is. A program során a vízügyi szakma képviselői megismerkedtek az iskolával, majd ellátogattak a vízügyi tanműhelybe, és egy szakmai kerekasztal beszélgetéssel zárták a napot.

A road show elsődleges célja az volt, hogy a mára már hiányszakmának mondható „vízügyes” szakterület iránt felkeltse a szakgimnáziumok tanulóinak és szüleinek érdeklődését, segítve ezáltal a Nemzeti Köz-

Standunknál sok érdeklődő diák megfordult

szolgálati Egyetem Víztudományi Karának beiskolázását is.

Munkatársaink a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Víztudományi Karán decemberben, Baján megrendezett nyílt napon is részt vettek. A rendezvényre velünk tartottak a BSZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma végzős - a víztudományi kar iránt érdeklődő - diákjai is, akik a helyszínen ismerkedhettek

meg a kar képzéseivel.

A rendezvényen az Országos Vízügyi Főigazgatóság és 12 vízügyi igazgatósága is képviseltette magát, szakmai kiállításokkal színesítve a programot, így a diákok a vízügyi igazgatóságok szakemberei segítségével betekintést nyerhettek a vízügyi szakma rejtelmeibe és érdekességeibe.

Pozsárné Kaczkó Zita

A Körös-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács és bizottságainak tevékenysége

A Körös-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács (KTVT) december 13-án tartotta meg második ülését az évben, melyen a KTVT tagjai tájékoztató előadásokat hallgattak meg az ár- és belvízvédelmi őszi felkészülési szemléink tapasztalatairól, a Körösladányi duzzasztó rekonstrukciójáról, a 2018. évi öntözési idény tapasztalatairól. Ezután a KTVT Vízyűjtő-gazdálkodási Tervezési Bizottsága (VGTB), majd a KTVT Szakmai Bizottsága számolt be az általuk 2018. évben elvégzett munkáról. A tanács a tájékoztatásokat és a beszámolókat elfogadta. Az ülésen az egyebek napirendi pontban elhangzott még, hogy a közelmúltban megjelent a vízgazdálkodási tanácsokról szóló 1587/2018. (XI. 22.) Korm. határozat, mely - többek között - módosította a területi víz-

gazdálkodási tanács tagösszetételét, ezért a 2019. év során módosítani kell a KTVT szervezeti és működési szabályzatát is.

A KTVT Szakmai Bizottsága november 7-én ülésezett, melyen három TOP-2.1.3-16-BS1-2017 kódszámú, a „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések”-re vonatkozó pályázatot véleményezett. A benyújtott pályázati dokumentációkat a bizottság a pályázati kiírásban rögzített szempontrendszer alapján megtárgyalta, és a tervezett fejlesztések megvalósítását javasolta. A bizottság szakmai véleményező munkáját, igazgatóságunk szakemberei most is segítették. Itt is külön köszönjük Dobay Péter felszíni vízkészlet-gazdálkodási referens, témakoordinátor és Kovács Tibor

vízhasznosítási ügyintéző kollégák szakmai közreműködését.

A Tisza Résvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács 2018. évi II. ülését, november 20-án a szolnoki vízügyi igazgatóságnál tartotta. Az ülés - mely nem volt határozatképes - a "Magyarország öntözési stratégiája" témakört tárgyalta meg. Dr. Váradi József előadásában kifejtette, hogy a világ élelmiszerszükséglete folyamatosan növekszik, ezért a mezőgazdasággal és az agrártermeléssel kiemelten kell foglalkozni. Magyarországon az öntözött területek nagysága 124 ezer ha, ami az összes művelt mezőgazdasági terület mindössze 2,3 %-a. Ez az érték az EU-ban 8%, az USA-ban 20% felett van! Ez a hazai érték kevés

Folytatás a 17. oldalon ↪

ahhoz, hogy Magyarország élelmszerellátása biztonságos legyen. Az öntözött területek csekély mértékére is visszavezethető, hogy Magyarországon a mezőgazdaság részesedése a GDP-ben 2012 és 2016 között csak 3,5% körül volt. Egykor 390 ezer ha nagyságú volt hazánkban az öntözött területek nagysága, 2030-ra 500 ezer ha terület öntözése a cél. Az öntözésfejlesztés feltétele a hatékony vízhasználat. A területalapú támogatás jelenlegi rendszere az öntözés előtérbe helyezését nem támogatja, azt erősíti, hogy ne kelljen foglalkozni az öntözéssel. Az

öntözés csak állami közreműködéssel lehetséges. Hazánkban jelenleg nem vízgazdálkodási probléma az öntözöttség alacsony értéke. Az öntözés az agrotechnika része, az erős gazdálkodói érdekek megteremtése alapvető fontosságú.

A tanács tagjai, miután meghallgatták a stratégiát, néhány gondolattal ki is egészítették azt. Ennek során Szabó László a Csongrád Megyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal Földművelésügyi Főosztályának képviselője, a „Mezőgazdaság helyzete és jövőbeni lehetőségei” című PPT előadásában

az öntözéssel, ennek gazdasági, ösztönzési lehetőségeivel kapcsolatos gondolatait részletezte. Ezt követően Balogh Péter, gazdálkodó, geográfus, a Szövetség az Élő Tiszáért civil szervezet elnökségi tagja az öntözés és a természet közeli vízgazdálkodás kapcsolatára, jövőbeli alkalmazására hívta fel a figyelmet. Javasolta, hogy a táji szintű vízpótlásra kell megoldást találni. A megoldást nem lehet mezőgazdasági tábla szinten keresni, hanem táji szinten kell ezt megválaszolni.

Réti László

Vezetőségválasztás az MHT megyei területi szervezeténél

Szeptember 5-én jelölőbizottság választó ülést tartottunk az MHT Békés Megyei Területi Szervezete vezetőségének választásával kapcsolatban. A jelölőbizottság elnöke Kopcsák András, tagjai Borák Balázs Sándor (ALFÖLDVÍZ Zrt.) és Juhász András lettek.

Ez a kihelyezett ülés szakmai vonatkozásban a Körösladányi duzzasztómű rekonstrukciójának kérdésével foglalkozott, nemcsak elméleti, hanem gyakorlati szinten is.

A résztvevők a rendezvényen először Békefalvi Georgina folyó- és tógazdálkodási ügyintéző vetített képes előadásában a Körösladányi duzzasztómű árvízvédelmi és vízgazdálkodási szerepét, jelentőségét, valamint a 2018. év harmadik negyedévében megkezdődött rekonstrukció kiviteli munkáinak részleteit ismerhették meg. Ezt követően az érdeklődők a kivitelezés tényleges helyszínén tanulmányozhatták a munkák akkori állását. Ez akkor a bal oldali duzzasztókapu Schön-bakos ideiglenes elzárását, a munkatér teljes víztelenítettségét, az ottani acél főelzáró tábla korrózióvédelmének homokfúvásos előkészítettségét jelentette. A jobb és minél pontosabb tájékozódás érdekében a duzzasztómű üzemeltető személyzete, valamint a kivitelező illetékes szakemberei is sok hasznos

szakmai információval elégtették ki az érdeklődők tudásszomját. A rendezvényen 20-an vettek részt.

Szeptember 20-21-én 3 fiatal tagtársunk (Domonkos Szaboles, Kocsor István, Tímár Attila) részt vett a XXV. MHT Ifjúsági Napok rendezvényen, Tiszakécskén.

November 21-én rendeztük meg a megyei területi szervezetünk vezetőségválasztó taggyűlését, melyen szakmai kérdésként „A vízkészlet-gazdálkodás új módszereinek (aszálymonitoring, vízkészlet-gazdálkodási modellezés) kialakítása a Körösök vidékén” témakört is megtárgyaltuk. Az ülés csak a második időpontra lett határozatképes, 25 fő MHT tag részvételével. A rendezvény a vezetőségválasztással kezdődött. Bak Sándor igazgató úr, a megyei területi szervezetünk elnöke üdvözölte a megjelent MHT tagokat és vendégeket. Az utóbbiak között kiemelt tisztelettel köszöntötte dr. Szlávik Lajos urat az MHT elnökét. Ezt követően Réti László MHT Békés megyei titkára terjesztette elő a területi szervezet elmúlt 4 éves tevékenységéről szóló beszámolót. Az ezt követő hozzászólásokban dr. Szlávik Lajos elnök úr is kifejezte elismerését az elmúlt 4 évben végzett megyei területi szervezeti

munkával kapcsolatban. A beszámoló elfogadását követően a „régii” MHT megyei vezetés leköszönt, és az ideiglenes elnöklést, illetve a szót Kurucz András levezető elnök vette át. Elsőként a javaslatot tett a Szavazatszedő Bizottság tagjaira (elnök: Zsurzsáné Szőke Tímea, tagok: Diószegi-Juhász Ágnes, Tímár Attila), melyet a jelenlévő MHT tagság elfogadott.

Ezután felkérte a Jelölőbizottság elnökét Kopcsák Andrást, hogy terjessze elő – a megyei MHT tagsággal előzetesen egyeztetett - javaslatát az új MHT Békés megyei vezetőségre (1 fő elnök, 1 fő titkár, 7 fő vezetőségi tag). Ennek megtörténte után, még 1 fő vezetőségi tagra érkezett javaslat az ülésen résztvevő MHT tagoktól. A jelölő lista lezárása után, az írásban történt titkos szavazás végeredményeként, az MHT Békés Megyei Területi Szervezetének vezetősége 2018. november 21-től: elnök: Bak Sándor (Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság), titkár: Réti László (Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság).

Vezetőségi tagok: Borák Balázs Sándor (ALFÖLDVÍZ Zrt.), Erdész Béla (ERBO-PLAN Kft.), Kőváriné Szabó Erzsébet (Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság), Kurucz Máté (Körösvidéki Vízügyi Igazgató-

Folytatás a 18. oldalon →

ság), Lúczy Gergely (Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság), Rung Attila (ALFÖLDVÍZ Zrt.), Szabó János (Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság).

A megyei vezetőségi ülések állandó meghívottja: Körösparti János Tamás (Nemzeti Agárkutatói és Innovációs Központ Öntözési és Vízgazdálkodási Kutatóintézet).

Ezúton is gratulálunk az új vezetőknek, és nagyon sikeres munkát kívá-

nunk!

A vezetőség jövőbeni eredményes munkájához továbbra is kérjük MHT tagságunk aktív szakmai és társasági tevékenységét, együttműködését.

Az előadóülés szakmai blokkjában a teljesen új szakmai alapokra épülő aszálymonitoring rendszer bevezetéséről Szabó Péter vízhasznosítási referens, míg a - szintén megreformált szakmai tartalmú - vízkészlet-

gazdálkodási modellezés alkalmazásának igazgatósági helyzetéről Domonkos Szabolcs felszíni vízkészlet-gazdálkodási ügyintéző tartott egy-egy előadást.

Az előadásokat követő szakmai hozzászólások és beszélgetés után Bak Sándor - az új vezetőség nevében - megköszönte MHT tagságunk bizalmát, majd az ülést bezárta.

Réti László

Két vízügyi bemutatóházunk is értéktárba került

Hosszúfoki műemlék jellegű gőzüzemű szivattyútelepünkön - melynek gépterme ma is eredeti állapotában tekinthető meg - múzeum üzemel. A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum kiállítási tereiben a Körös-vidék vízügyi múltját bemutató táblók, vízgazdálkodással kapcsolatos műszerek és dokumentumok gyűjteménye található.

Mezőberény Város Önkormányzatának Értéktári Bizottsága Benyovszki Mihály ajánlása alapján a Bodoki Károly Vízügyi Múzeumot - ipari és műszaki megoldások szakterület besorolás szerint - felvette a Települési Értéktárba és javasolta megyei értéknek, ezt a Megyei Értéktári Bizottság októberi ülésén elfogadta és megyei értéknek minősítette.

Decemberben a Gyulai Települési Értéktári Bizottság három újabb értéket vett fel ülésén az Értéktárba. Ezek közül az egyik dr. Mosonyi Emil emlékszobája és a Tájvízház. Nagy örömünkre ezen értéket a megyei és országos értéktárba is javasolták a bizottság tagjai.

Dr. Mosonyi Emil a nemzetközi

A Gyulai Települési Értéktár Bizottság ülése (Fotó: Gyulai Hírlap)

és hazai vízépítő társadalom és tudományos élet világhírű alkotója, kutatója, számos mérnökgeneráció mértékadó oktatója. A dolgozószobája berendezését ajándékozta az emlékszoba létesítéséhez, berendezéséhez, számos tárgyi- és írásos, képi dokumentációs emlékekkel együtt, melyek megismertetik életútjával, munkásságával, személyiségével a látogatókat.

A Tájvízház - Gyula, Városház utca 25. számú ház - önmagában is tele-

pülési érték. Nem csak kora és helyi védettsége miatt, hanem mert lakóinak érdekes történetét is megismerjük, ha betérünk a házba. A házban található állandó kiállítás a Körös-vidéki tájról, vizeiről, természeti értékeiről, valamint a gyógyfürdőzésről és a népi gyógyászatról mutat be hasznos ismereteket a nagyközönség számára, szórakoztató, élményt adó módon.

Pozsárné Kaczkó Zita

Letűnt és ma is létező mesterségek a Tájvízházban

Szeptemberben nyitottuk Kunvári Gábor fotókiállítását a Tájvízházban, "Mesterségek" címmel. A fotós Pécsről érkezett hozzánk. A rendezvény egy különleges performansszal kezdődött MAM-

nak, vagyis Medvegy-Andelic Marrijának és Drenyovszki Renátának köszönhetően, akik az agyag és az emberi természet formálhatóságára hívták fel a figyelmet előadásukban. A kiállítást Csiffáry Zsuzsanna kul-

turális szervező nyitotta meg, akitől megtudhattuk, hogy Kunvári Gábor még gyermekkorában ismerkedett meg a fotózással és e találkozás egész életére kihatott. Leginkább

Folytatás a 19. oldalon ↪

Medvegy-Andelic Marija különleges performansa

az emberábrázolás és az eltűnőben lévő mesterségek foglalkoztatták. A fényképésznek számos csoportos és egyéni kiállítása volt már, leginkább szülővárosában, Pécsen, de Budapesten, Óbányán, Siklóson, Herenden és Erdélyben is bemutatkozhatott. Kunvári Gábor csodálatos pillanatképeivel kizökkenthet bennünket digitális világunkból, ha odafigyelünk rá - mondta. A kiállítás segítségével a látogatók felfedezhetik a napjainkra már igen ritka vagy szinte teljesen eltűnőben lévő mesterségeket. Megtudhatták hogyan dolgozik a fazekas, a hangszerkészítő, az üvegműves, üvegfúvó, a szabó, a harangöntő és a fegyverkovács.

Sok jó ember kis helyen is elfért az "Adventi mézes" című tárlatunk megnyitóján. Több mint száz látogatót vonzott advent első hétvégéjén Balogh Ferencné népi kézműves és Balogh Anita mézeskalács készítő

kiállítása a Tájvízházba. Nemcsak gyönyörködni, de kóstolni, és akár a díszítés fortélyait ellesni is lehetett. Gyönyörű mézeskalácsok, finom fűszeres illat töltötte be a teret. Advent első hétvégéjét méltóképp ünnepeltük Terike és Anita segítségével, visszaidézve az 1800-as évek végén a Tájvízház falai között folytatott tevékenységet. A ház korábbi tulajdonosa Popp József mézeskalácsos volt, majd fia Popp Alajos is folytatta ezt a tevékenységet. Mézeskalács bábokat, viaszgyertyákat készítettek - majd 30 éven keresztül - e ház falai között. A tárlatot Széll János etnográfus tanár nyitotta meg, aki elmondta, hogy már az egyiptomiak és a rómaiak is ismerték a mézest. A korai receptek egyszerűbbek voltak, mint a maiak csak mézből és lisztből állt a tészta. Ma már sokféle változat készül belőle, különböző receptúrákkal, és nemcsak kiszaggatják, de úgynevezett épített mézesek is készülnek, mint a jelen tárlaton, ahol mindkét verzió látható. A megnyi-

tón Szák Zselyke Zsuzsanna énekelt gyönyörű karácsonyi dalokat.

Az évet adventi alkotóházzal zártuk, ahol gőzölgő sült tökkel, forró teával és karácsonyi zenével vártuk a látogatókat. Kicsik és nagyok karácsonyi díszeket készítettek és tátott szájjal hallgatták Méhész apó meséit, ezt követően pedig különleges mézeket kóstolhattak.

Az év során mintegy 2800 látogató kereste fel a Tájvízházat, sok pozitív visszajelzést kaptunk vendégkönyvünkben a tárlatról és nem utolsósorban a tárlatvezetők hozzáértéséről és kedvességéről. Nem ismételném, hiszen ha valaki végigböngészi ez évi hírleveleinket, ott olvashatja, mennyi minden történt a múzeumban egy év alatt. Összegezve úgy gondolom igen tartalmas évet zártunk, sok különleges eseménnyel fűszerezve, sok kedves pillanattal tarkítva.

Pozsárné Kaczkó Zita

A megnyitón karácsonyi dallamok csendültek fel

9 éve alakult a Baráti Kör

A Baráti Kör a nyugalmas, pihentető nyár után igen tevékenyen töltötte az év végét. Néhány tagunk október 9-én a Fiumei úti sírkertben járt Budapesten. Mécsest helyeztek el a 185 éve született Bodoky Lajos, valamint dr. Mosonyi Emil sírjára, és fejtet hajtottak számos ismert és elismert Békés megyei kötődésű mér-

nők és közéleti személyiség sírjánál. Régóta tervezett programunk valósult meg október 25-én, mikor is Érmelléken, Ottományban jártunk. Baráti Körünk tagjai aktívan részt vettek a Tájvízház projekt előkészítésében és végrehajtásában, melynek társprojektje az ottományi Ko-

máromi Kúria felújítása volt. Még 2011-be vettük fel a kapcsolatot az ottani szervezőkkel, kötöttünk barátságokat, melyeket ezen a kiránduláson sikerült feleleveníteni. Szívélyes, baráti fogadtatásban volt részünk. Vendéglátóinkkal végigjártuk a Kúriát, sétáltunk a kialakított

Folytatás a 20. oldalon →

tanösvényen, megnéztük az átépített vizes pincét és lovardát is. Sajnos Szabó István barátunkkal már nem találkozhattunk személyesen, az Ó présházát és sírját azonban meglátogattuk, elhelyeztük a megemlékezés virágait, szakadó (havas)esőben gyújtottunk mécsest az emlékére. A hazafelé vezető úton pedig egy finom csorba levest fogyasztott mindenki a szalontai Millenium étteremben. Jól sikerült kirándulás volt.

Tagjaink a Fiumei úti sírkertben

Október vége felé már állandó tevékenységünknek számít a Bodoki sírok rendbetétele a Református Ó-temetőben. Halottak Napján mécsest gyújtunk itt, és még néhány vízügyi kollegánk Gyula városában található sírjánál is. Sajnos minden évben egyre több helyet kellene végiglátogatnunk. Nagy fájdalom ez, megrendítő mindenkinek.

A november 29-i összejövetelünkön születésnapot ünnepeltünk, 9 évesek lettünk. A rendezvényen a tagság nagy érdeklődése mellett számoltak be a résztvevők a kirándulásokról. A vezetőség arról adott tájékoztatást, hogy az elkészült igazgatósági vezetői életrajzok átadásra kerültek az érintetteknek, illetve azok leszármazottainak.

A vezetők büszkén számoltak be róla, hogy lassan összeáll a Baráti Kör honlapja is, ahol valamennyi, az elmúlt 9 évben készült előadás, kiadvány, poszter, cikk stb. elérhető lesz, amit a Baráti Kör tagjai készítettek, itt olvashatóak lesznek a vezetői

életrajzok is. A honlap nyilvánossá tételét 2019. januárjában tervezzük. Az ünnepi ülésünk a szokásos születésnapos torta elfogyasztásával zárult.

Mint már arról korábban beszámoltunk, a vízügyi igazgatóság kérésére a Tájvízházról és a Mosonyi emléksobáról összefoglaló szakmai anyagot és ajánlást készítettünk a helyi értéktárba. A Gyulai Értéktár Bizottság december 4-i ülésén, a tagok egyhangú döntése alapján bemutatónk és az emlékszoba bekerült a Települési Értéktárba, sőt ajánlják azt a Megyei Értéktárba is. Nagy siker ez nekünk.

Az év utolsó eseménye a december 10-i összejövetelünk volt, melyen az igazgatóság vezetőjével áttekintettük a Baráti Kör éves tevékenységét. Ekkor tudtuk meg tőle, hogy névadónk, a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum - egy magánszemély kezdeményezésére - bekerült a Mezőberényi Települési, majd a Megyei

Értéktárba. A program és az év zárásaként Bodoki Károly halálának 150. évfordulója alkalmából megkoszorúztuk az emléktábláját az OTP falán. A megemlékezést Bak Sándor igazgató úr tartotta, köszönet érte.

Elmondhatjuk, hogy a Baráti Körünk sikeres és tartalmas évet zárt. Csatlakoztak munkánkhoz új (aktív és nyugdíjba vonult) tagok, ugyanakkor az ünnepek alatt elvesztettük tiszteletbeli elnökünket (képes megemlékezésünket külön cikkben olvashatták), mely mélyen megrendített bennünket. 2019-ben folytatjuk a munkát, hiszen vannak még elmaradt, félbemaradt vállalásaink és már most is vannak új ötleteink, elképzeléseink.

Baráti Körünk 2019-ben betölti a 10. évet. Vezetőségválasztás következik, 5 éves lesz a Bodoki szobor, 20 éves a Sepsibodokiak által a Bodoki sírkertbe ajándékozott kopjafa, és már azt is tudjuk, hogy a vízügyi igazgatóság vezetője - aki eddig szeretett partnerünk és fő támogatónk volt - nyugdíjba vonul. Ezek mind-mind olyan események, melyek szükségszerűen cselekvést követelnek, változást eredményeznek, de reméljük, hogy mi azért változatlan lelkesedéssel és színvonalon tudjuk majd folytatni a munkánkat, tovább szolgálva ezzel a vízügyi múlt értékeinek megőrzését.

**Kőváriné Szabó Erzsébet,
dr. Vasas Ferencné**

9. születésnapunkat ünnepeltük

Koszorúzás a Bodoki emléktáblánál

Bak Sándor igazgató a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör tagjaival együtt, közös koszorúzás alkalmával emlékezett a Bodoki mérnökök munkásságáról az OTP falán elhelyezett emléktáblánál. Itt hagyományosan Bodoki Károly halálának évfordulója alkalmából helyezük el az emlékezés koszorúit. A térséghez haláláig hűséges Bodoki Károlyt 54 éves korában munkavégzés közben érte a halál 1868. december 10-én, Biharnagybajom térségében.

A koszorúzás egy gesztus, ennél viszont sokkal fontosabb, ami két ilyen alkalom között történik - mondta Bak Sándor. Fontos, hogy ezt a szellemi örökséget és hagyatékot tiszteletben tartsuk és ápoljuk. Ennek nagyon sok eleme van, ilyen például, hogy bodoki gyerekeket táboroztatunk Gyulán, hogy reményeink szerint rövidesen elkészül a Bodoki

A megemlékezés résztvevői

családról szóló levéltári kiadvány, hogy minden évben szépíteni tudjuk a Bodoki Károlyról elnevezett múzeumot Hosszúfokon, és hogy a múzeum bekerült a Megyei Értéktárba. Reményét fejezte ki, hogy e

nagyszerű hagyomány a jövőben is folytatódik, és mindig lesznek olyanok Gyulán, akik fontosnak tartják azt, amit a Bodokiak a Körös-vidék fejlődéséért tettek.

Pozsárné Kaczkó Zita

Kárpáti gerinctúra: „Ez jó mulatság, férfimunka volt!”

Ismét lehetőségem nyílt részt venni a Kárpáti gerinctúrán, amely immár a harmadik szakasza (a Gorgánok vidéke) a történelmi országhatár ÉK-i részén történő geológiai, vízrajzi és hadtörténeti barangolásnak. Utunk célja a kevésbé ismert terü-

let felfedezése, bejárása és a katona ősök felé történő tiszteletadás volt. Hiszen déd-, ük-, szépapáink és továbbbi felmenőink évszázadokon át őrizték határainkat. Átalluk, az Ő hősies küzdelmeik árán lehetünk mi most itt!

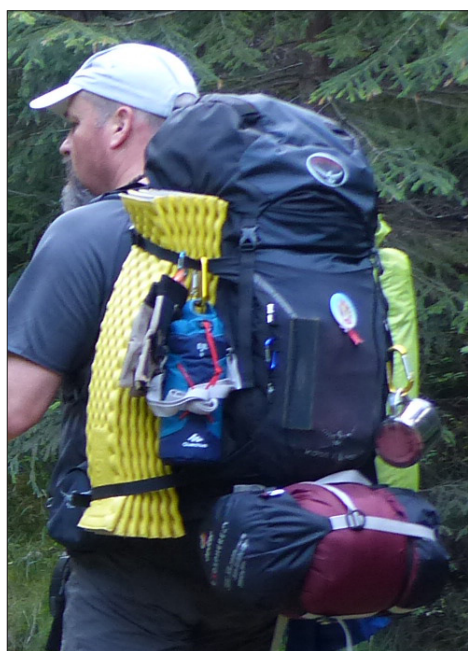
Rakaczky István (VIZITERV Environ Kft.), Farkas György (OVF), Szalai József Miron (OVF) és Szűcs István kollégákkal napi 20 km túratávolság megtétele, és hozzá 1000 m szintkülönbség leküzdése volt a feladatunk. Hat teljes nap a hegyekben, utánpótlási lehetőség nélkül.

Ehhez kellett igazítani az úti felszerelést, csomagot, ruházatot, az élelem- és az ivóvíz mennyiségét mindannyiunknak. Túrafelszerelésem: mell- és derékhevederes hátizsák, sátor, derékalj, hálósák, túrabot, hegymászó bakancs, túrazoknik, aláöltözet, réteges és gyorsan száradó felső ruházat (hiszen 3-28 °C

közötti hőmérsékletre és változékony időjárásra lehetett számítani), esőkabát, mászó kesztyű, kés, gázfőző és palack, acél bögre és főzőedény, pipere, gyógyszerek és kötszer, power bank, kötöző zsinór, karabinerek, stb. A csapat számára szükséges további eszközöket, pl.: a navigációs eszközöket, a baltát, és a fényképezőgépet útitársaim hozták magukkal. Külön kihívást jelentett, hogy laktovegetáriánus, megfelelő szénhidrát-fehérje-zsír arányú és legalább 2500 kcal összes értéket elérő, 0,7 kg tömeget meg nem haladó napi élelem csomagokat tudjak összeállítani magamnak. A napi megfelelő ivóvízmennyiséghez a hátizsákomba beépíthető 2,5 l űrtartalmú vizes tasakom és 0,8 l-es termo kulacsom volt. Hátizsákom és a felszerelés összes tömege elérte a 22 kg-ot.

Utunk során, a gerinctúra jellegből

Folytatás a 22. oldalon →

22 kg-nyi felszerelés (Fotó: Rakaczky István)

fakadóan alig voltak vízszintes szakaszok. Emelkedőkön a szív edzettsége és a tüdő kapacitása, lejtőn haladva pedig a térdízület intenzív igénybevétele jelentette a kihívást számunkra. Egy másik problémát a jórészt jelöletlen, úttalan utakon való túrázás jelentett. A törpe fenyvesben, vagy a rablógazdálkodás jeleit mutató tarvágásokon, a haladási sebességünk az átlagos 2-ről 0,5 km/óra értékre esett vissza.

Az út legnehezebb és egyben legveszélyesebb szakaszának, a Popágya hegy csúcsáról szakadó esőben történő leereszkedés, a vizes zuzmótól csúszóssá vált kőtömbökön való menet bizonyult.

Különleges élmény volt a Rákóczi-szabadságharc (1703-1711) Turul madaras emlékműve alatt állni, az I. világháborús védvonal nyomai mentén, a Szent László-vonalon haladni, és a II. világháborúban kiépített Árpád-vonal erődítmény rendszer máig meglévő építményeit felfedezni.

Egészen más ezekről a történelmi eseményekről csak olvasni és más látni a saját szemünkkel azok helyszíneit.

Mindezek mellett csodálatos látványban volt részünk. Ahogy a Nap járta égi útját, a hegyek mindig más és más arcukat mutatták. A természet megajándékozott minket friss szederrel, mérhetetlen mennyiségű kék- és vörös áfonyával, málnával (valami csoda folytán itt egyszerre értek mind), illetve vargánya- és rókaagombával, melyből laktató és ízletes egytálétel készült (gombapörkölt vörös lencsével és kölessel). Szerencsére, bár nem könnyen, de sikerült minden nap ivóvizet is találnunk.

A túránkon, ahogy magamban hívom a „Hegyen”, egyszerre voltunk a „komfort zónájukból” kilépett extrém túrázó emberek, felfedező mér-

Kőtenger (Fotó: Rakaczky István)

"Ott a határ, ott a kő" (Fotó: Rakaczky István)

Napkelte (Fotó: Rakaczky István)

Folytatás a 23. oldalon →

nők és kutatók az általuk ismeretlenben, másrészt spirituális létezők. A fizikai világban haladva ugyan, de gondolkodóként, filozófusként, látogatóként a saját belső világunkban is utazva. Megélhettük a sok tekin-

tetben azonos érdeklődési körből, a hasonló gondolkozási módból és a közösen leküzdött nehézségekből kialakuló csapatszellem kialakulásán keresztül, az azon jóval túlmutató barátság létrejöttét, illetve a már

meglévők megerősödését. Felejthetetlen élményben volt részünk, Vörösmarty Mihály szavaival élve „Ez jó mulatság, férfimunka volt!”.

Dina Gábor

Rejtő Jenő esete Lassú Vízzel

Szeptember 22-én az Élővíz-csatornán ismét megrendezték a több mint tíz éves hagyományokkal rendelkező Indián kenu túlélő versenyt. Az Élővíz-csatorna környezeti és természeti értékeit, ökoturisztikai jelentőségét Gyula, Békéscsaba és Békés városok lakosai, valamint a városok vezetése is felismerte. A három város civil környezetvédelmi szervezetei által rendezett környezettudatos események jó része is kapcsolódik a városokon átfolyó csatornához. Ezen rendezvények sorába tartozik a Zerge Ifjúsági Túrasport Közhasznú Egyesület által az Élővíz-csatorna, a helyiek által csak Kis-Körös néven nevezett folyócskán 2018. szeptemberére meghirdetett kenus evezős verseny is.

Sós Imre, a Zerge ITKE vezetője - a verseny kiötlője - gyakran tréfálkodik azzal, hogy ismerősei és barátai évről-évre augusztus végén kérdezik tőle: szeptember melyik hétvégéjén szervezi a túlélő versenyt? Arra a hétvégére ugyanis, előre látóan nem szerveznek szabadtéri programot. Tény, hogy a versenyek közül eddig talán egy volt, amelyet nem áztatott eső. A 2018. évi verseny sem cáfolt rá az ebbéli félelmekre. Már a rajt előtt megdörrent az ég, és nyugat felől az egyre sötétebbé váló felhők jelezték a zivatar közeledtét.

Az elindulás után, a gyulai Kapushídnál már nagy cseppekben esett az égi áldás a versenyzőkre, a parton lévő szervezőkre és a néhány igen elszánt szurkolóra egyaránt.

A verseny nehézségét, a Gyula és Békés közötti 30 kilométeres táv levezése és közben az, ezúttal is több

A Vizenjárók csapata és Lassú Víz

mint húsz különböző feladat sikeres teljesítése együttesen jelentette. Az olvasva tréfásnak tűnő, ámde ügyességet és tájékozottságot igénylő feladatok közül néhány: a Kis-Körös fölött kihúzott kötélen történő mászás, indiános kvíz-feladatok megoldása (természetesen menet közben a kenuban), karikán át történő evezőfűzés kenuval hátra menetben, golf labdák célba terelése a parton, gólyalábon befutás a célba. A verseny díjazása során az első három csapat helyezési szerinti érmet, valamint emléklapot nyert. A verseny igazi vándor fődíja - kvázi a taktikai fődíj – az elért időeredmény és a nehézségi feladatok során megszerezhető pontok középértékét teljesítő csapat jutalma. Ami nem más, mint Lassú Víz indián – egy farönkből kifaragott szobor – vendégül látása a következő versenyig.

Igazgatóságunk Vizenjárók nevű csapata, a 2015. évi versenyen el-

nyerte a fenti vándordíjat. A bölcs Lassú Víz, három éven keresztül büszkén állt igazgatóságunk aulájában, ez pedig példa nélküli a verseny megrendezése óta.

A fenti tény hasonlatos ahhoz, amellyel Rejtő Jenő: A tizennégy karátos autó című egyik regényének hőse, Gorcev Iván büszkélkedhet. „a Rangoon teherhajó matróza még huszonegy éves sem volt, midőn elnyerte a fizikai Nobel-díjat. Ilyen nagy jelentőségű tudományos jutalmat e poétikusan ifjú korban megszerezni példátlan nagyszerű teljesítmény, még akkor is, ha egyesek előtt talán szépséghibának tűnik majd, hogy Gorcev Iván a fizikai Nobel-díjat a makaó nevű kártyajátékon nyerte el.”

Nos, a türelmes Lassú Víz indiánunk három éves birtoklásának tényét és csapatunk érdemeit is csak kis mértékben csökkenteni, hogy a 2016. és a

Folytatás a 24. oldalon →

2017. években a verseny nem került megrendezésre.

A „taktikai” vándordíj elnyeréséért a 2018. évi versenyen is kiélezett küzdelem folyt. A mondhatni fej-fej állást a versenybírák egy plusz feladat beillesztésével, kötélhúzással vitték döntőre, melyben csapatunk nemes küzdés után végül engedett.

A Vizenjárók csapata - a halk szavú Lassú Víztől búcsút véve - a túlélő versenyeken elért eddigi legjobb időeredményével, a II. helyezettek járó ezüstéremmel a nyakában térhetett haza a versenyről. Az elszántságot igénylő küzdelemben, úgy gondoljuk méltó módon avattuk fel az igazgatóság „KÖVIZIG 01” nevű új kenuját, amely először állt rajthoz.

A csapat

A KÖVIZIG - Vizenjárók csapatának tagjai: Mosolygós Tomahawk - Varga Melinda, Szikár Lapát - Valach Mihály, Csendes Füst főnök

- Dina Gábor, Nagy Pempec - Juhász András.

Dina Gábor, Juhász András

Világ Gyalogló Nap Gyulaváriban

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság munkatársai is csatlakoztak a Világ Gyalogló Nap rendezvénysorozathoz, és a Gyulavári Napsugár Óvodai Alapítvány felkérésére október 12-én a Gyulavári Fehér-Körös híd lábánál vízmintavételi és vízminőségvédelmi bemutatóval várták az érkező családokat.

A rendezvényen elsőként Juhász András kollégánk egy kis történeti visszatekintést tett a folyószabályozások jótékony hatásával kapcsolatban. Majd a Mintavevő Munkacsoport tagjai segítségével a családoknak lehetőségük volt a Fehér-Körös vízminőségét helyszíni vízmintavétellel megvizsgálni, és fotók segítségével bemutattuk egy esetleges Romániából érkező olaj-

Bányai Barbara és Kása Veronika segítségével folytak a vízminta-vizsgálatok

szennyezés lokalizálásának módját. A gyerekek nagyon élvezték a vízminta-vizsgálatokat, a felnőtteknek pedig elmondtuk azt is, hogy folyóink vízminőségét elsősorban a határon túlról érkező hatások, és az álló-

vízi jelleg határozzák meg. Felszíni vizeink vízminőségét a vízkormányzás és a frissvíz-utánpótlás eszközeivel optimalizáljuk. Az eseményen közel 50-en vettek részt.

Pozsárné Kaczkó Zita

Nyugdíjas kalandok az Északi-középhegységben

Mint minden évben eddig, most is részt vettünk a megszokott őszi nyugdíjas kirándulásunkon. A Szivárvány Nyugdíjas Klub szeptember 14-16. között szervezte a 3 napos programot az Északi-középhegységbe.

44 fővel vágtunk neki a hosszú útnak. A cél Salgótarján volt, itt foglalták le szállásunkat a szervezők. Útközben megálltunk Tápiószentmártonban. Megnéztük a lovas múzeumot, majd az Attila dombon töltöttünk fel a Föld mágneses ki-

sugárzása által. Egyesek pléden, törölközőn nyújtózkodtak el, mások a kiépített székeken, padokon pihentek a fák hűsítő árnyékában. Egy-másfél órát szántunk rá, majd tovább robogtunk Mátraverebélyre.

Folytatás a 25. oldalon ↪

Ott a Szent Kúti Ferences templomban Orosz Lóránt, a házfőnök köszöntött mindenkit. Elmesélte, hogy több, mint 800 éve érkeznek ide a zarándokok, és hogy Ő őrzi a szent kutat, ami nemzeti kegyhelyünk. 4 ferences szerzetes segít a feladatok ellátásában. A templom légköre mély, békés hangulatot árasztott. Nemcsak a templomot, a szabadtéri miséző helyet is felújították. A szent hely és a környező cserhádi dombok szépsége mindenkit magával ragadott.

Innen meg sem álltunk a szállásig. Kedvesen fogadtak bennünket. Szinte csak mi voltunk a szálláson. Finom, bőséges vacsorákat és reggeliket kaptunk, mindenki meglegedésére. Másnap Salgó várához látogattunk el. Az előző napi derűs időnek híre-hamva sem maradt. Esős, felhős, párás időben tettük meg a néhol nem kis emelkedővel járó utat. Ennek ellenére sokan vállalkoztak rá. Erre igen csak zöldelltek a falevelek és a fű is üde zölden virított. A várat felújították, de a rossz idő miatt a kilátásban nem tudtunk maradéktalanul gyönyörködni. Mire visszaértünk a buszhoz a nap kisütött, a gyomrunk korogni kezdett, így kerestünk egy jó kis helyet, ahol a zsíros kenyér pikniket megejtettük.

Erre egy közeli játszótér bizonyult a legjobbnak. Mindenki degeszre ette magát a lilahagymás, kolbászsiros kenyérral, paprikával, paradicsommal, almával. Előkerültek a hátizsákok, szatyrok aljáról a finomabbnál finomabb sütik is. Jóféle borral, sörrel, üdítővel öblítettük le. Most már így jóllakottan folytattuk utunkat a salgótarjáni Földalatti Bánya Múzeumhoz. Még soha nem jártam bányában, de ez csuda érdekesnek tűnt. A nyirkos, sáros járatokban csattogva elképzeltém, amint hétrét görnyedve dolgoztak az emberek. Mondjuk bábukkal szemléltettük is, ki hogyan vágja ki a szenet. Borzasztó! Kemény munka és veszélyes is. A nap közben hétágra sütött és Ipolytarnócra tartottunk az ősmá-

Nyugdíjas csapatunk a kiránduláson

radványokat megnézni. Aranyos kis falvakat szeltünk át, úgymint Litke, Mihálygerge és Karancsalja, Soms, stb. Először száraz napraforgó, levágott kukoricatáblák kísérték utunkat, majd fákkal, gyümölcsösökkel és szőlőkkel borított dimbes-dombos tájon haladtunk. Végre megérkeztünk a természetvédelmi területre. Először a hétmillió éves mocsári ciprusok elszenesedett törzseit csodálhattuk meg. Ezen a területen 20 millió évvel ezelőtt vulkáni katasztrófa történt. Az ekkor kővé dermedt ősi felszínt tárták fel. A megkövesedett ősvilági élőlények lábnyomait, és növényi lenyomatokat láthattunk. Két csarnokot építettek föléje. Egy 8 méter kerületű és kb. 100 méter hosszú megkövesedett fatörzs maradványainak egy részét pincében tárolják, a többi megmaradt részét pedig az egyik csarnokban. Szédületes látványt nyújtottak ezek a felfedezések ebben a holdbéli tájban. Záróráig maradtunk, de így sem tudtunk mindent megnézni.

Vacsora után páran - az előző estéhez hasonlóan - kártyáztak, beszélgettek a társalgóban. Utolsó nap a bőséges reggeli után indultunk hazafelé. Hortobágyon álltunk meg először. Megnéztük a múzeumot, lefotóztuk a kilenc lyukú hidat, sétálgattunk a

bazársoron, apró ajándékokat vetünk. A következő és egyben utolsó állomásunk a Tuba tanyára esett. Ez egy tanyakomplexum Debrecen és Hortobágy között valahol. Két csikós várt bennünket ostor csatogtatással, hangos kurjongatással és pálinkával, majd egy kis tanya-múzeumot nézhettünk meg a régi berendezéseivel együtt. Az ebéd valami fantasztikusan jóízű és nagyon nagy mennyiségű volt. Előételként kemencében sült lángost kaptunk, kapros tejföllel lehetett megkenni. Ezután szintén kemencében sült csirkecombot, sertésárját, sült krumplit és házi savanyúságot szolgáltak fel. A legvégén mákos, lekváros és túros buktából választhattunk. Közben fehér és vörös bort kortyolgathattunk. Ebéd után megnéztük a tanya mögötti udvaron az állatokat. Láttunk lovakat, teheneket, disznókat, kecskéket, birkákat, csirkéket és kacsákat is. Aztán visszamentünk, és kis műsorral kedveskedtek nekünk, bennünket is bevonva. Kiválasztottak közülünk egy férfit és egy nőt. A hölgyet régi rokolyába öltöztették, fejkötőt tettek a fejére, topánkát a lábára és megtáncoltatták. Az erősebb nem képviselőjére csikós ruhát, kalapot és csizmát adtak, majd hintalovon lovagoltatták.

Folytatás a 26. oldalon →

Bemutatták hogyan viselték a pásztorok a nagy szőrös subájukat és a nagykarimájú kalapjukat. Több régi szerszám, eszköz nevét kellett kitalálnunk. Hatalmasat szórakoztunk, így hamar eltelt az a pár óra, amit ott töltöttünk. Mindenki elégedet-

ten, jókedvűen szállt fel a buszra, és haladtunk Gyula felé.

Egy nagyon tartalmas, és sok érdekességet felvonultató kirándulás résztvevői lehettünk. Köszönettel tartozunk Évának, a klubvezetőnk-

nek, a szponzorainknak Bagosi Sándornak és a Vízügyi Igazgatóságnak, akik ismételten ilyen széppé varázsolták ezt a három napot mindannyiunk számára. Köszönjük!

Murnyák Zsuzsa

Életen át utazni jó Idősek Világnapja igazgatóságunknál

Október első hétfőjén köszöntöttük a Szivárvány Nyugdíjas Klub tagjait az Idősek Világnapja alkalmából. A Calliope Diákszínpad kis növendékei egy kimondottan erre az alkalomra íródott művet adtak elő, „Életen át utazni jó” címmel. Pete László Miklós írását, saját rendezésében adták elő. Az igazgatóság részéről Holecz Magdolna gazdasági igazgatóhelyettes köszöntötte a nyugdíjas klub tagjait.

Életen át utazni jó (részlet)

Az Idő széles, vén folyó,
Hátán siklik egy kis hajó.
Szeretet a vitorlája,
Se szél, se hullám nem bántja.
Nem természetes, nem is cifra,
Vígán simul a habokra.
Idő hátán boldog Hajó;
Szelíd, de sebes a folyó.

A Calliope Diákszínpad előadása

Másutt pökhendi fregattok
Ágyúfedélzete kattog.
Szélen hatalmas gőzösök
Füsttel hajtott vasteste nyög.
Idő hátán boldog Hajó;

Lágyan sodorja a folyó...
Idő hátán boldog Hajó;
Életen át utazni jó.

Pozsárné Kaczkó Zita

Év végi programkavalkád az Ifjúsági Klub szervezésében

Szeptember második hétvégéjének szombatja hagyományosan a vízügyes családi napé, ez évben 300 résztvevővel zajlott a rendezvény. Hajókázás, kreatív foglalkozás, arcfestés, csillámtetkő, ugrálóvár, csocsó és sok-sok program várta az ide érkező vízügyes családokat. Az Ifjúsági Klub tagjai ismét megrendezték az igen népszerű családi vetélkedőt, melyen öt csapat vett részt. A különböző ügyességi játékok közül legnagyobb várakozással a lábra kötött lufi vadászatot fogadták a résztvevők, mely során mindenkinek meg kellett őriznie a saját lufiját, míg a

Remek időben sok-sok program várta a Családi Nap résztvevőit

Folytatás a 27. oldalon →

többiekét ki kellett lyukasztani. A két aktív szervezőtársam (Zsurzsáné Szőke Tímea, Sáss Éva) közül a lufis játékban Évi jelentette a „jokert”, hiszen az ő lufijának a kilyukasztása dupla pontot érhetett volna, azonban ez egyik csapatnak sem sikerült. A megszerzett pontok függvényében a résztvevők díjazásban részesültek, és értékes nyereményeket vehettek át.

Labdarúgó és kosárlabda mérkőzések is zajlottak, így azt gondolom mindenki megtalálhatta a magának tetsző szabadidős elfoglaltságot.

A 2017. évben megszervezett első kolbászgyúró verseny jó hangulattalra alapozva, ez évben is megrendeztük a kolbásztöltők viadalát. A tavalyi háromhoz képest idén nyolc csapat mérhette össze kolbászkészítő tudását. Az elkészített termékek értékelése mellett a zsűri a díszítést és tálalást is díjazta. A nyertes csapat - a zsűri felajánlása által - egy közösen eltöltendő vacsorával gazdagodott. A nagy versenyzés közepeztette a résztvevők süteményekkel és egyéb finomságokkal kínálták egymást, majd a betöltött kolbászokat kemencében megsütötték és közösen elfogyasztották. Az idei nagy érdeklődésre és remek hangulatra való tekintettel, természetesen célunk jövőre is megrendezni, az akkor már III. Kolbászgyúró Versenyt.

A versenyen 8 csapat mérte össze a tudását

Az Ifjúsági Klub és a Szakszervezet jóvoltából december 6-án hozzánk is ellátogatott a Mikulás. Nagyteremünk zsúfolásig telt, hiszen több mint 70 vízügyes gyermek várta repesve, mikor érkezik meg puttonyával a Nagyszakállú. Pepe Manó segítségével, zenezóval, tánccal és jókedvvel közösen vártuk a Mikulást, aki nem is váratott sokat magára, sok-sok csomaggal megpakott puttonyával hamarosan meg is érkezett. Mindeközben kézműves műhelyünkben sok ügyes kezű gyermek szorgoskodott, játszószönyegünkön pedig a legapróbbak időzhetnek. Családi fotósarkunkban az apa-lánya fotók robbantották a „cukiságbombát”. Nagy-nagy kö-

szönet a Szivárvány Nyugdíjas Klub tagjainak a sok-sok finom és mindemellett szemet gyönyörködtető süteményért, hiszen e rendezvény tekintetében sokszorosan is igaz, hogy nagyobb öröm adni, mint kapni!

A 2018-as év elbúcsúztatása előtt a soros évzáró rendezvényünk következett. Az idén is volt táncos fellépőnk, melyet egy igen jó hangulatú kvízzjáték követett. A közös vacsora elfogyasztását követően tombolahúzásra került sor. Az egész este során jó hangulat uralkodott, melyet a számok is bizonyítanak: elfogyott az összes tombola, az előző évekhez képest a legnagyobb részvétel az idén volt, és a táncparkett is folyamatosan tele volt. A résztvevők már a következő rendezvényünk időpontjáról kérdezősködnek, mely a legpozitívabb visszajelzés számunkra.

**Kurucz Máté,
Pozsárné Kaczkó Zita**

70 apróság várta a Mikulást nagyteremünkben

Személyügyi híreink

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

- **dr. Koléner Henriett** jogi referens munkakörben, 2018. november 5-től az Igazgatási és Jogi Osztálynál.
- **Mártháné Lenti Anita** anyag-és fogyóeszközgazdálkodó munkakörben, 2018. december 21-től a Közgazdasági Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya öregségi nyugdíjba vonulása miatt megszűnt:

- **Szarvas Mihályné** anyag-és fogyóeszközgazdálkodó munkakörben, 2018. október 16-án a Közgazdasági Osztálynál.
- **Dénes György** szakágazati vezető munkakörben, 2018. december 30-án az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

- **Bíró Ferenc** gépkezelő 1 munkakörben, 2018. december 21-én a Gyulai Szakasz mérnökségnél.

Jubileumi jutalom:

25 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Dina Gábor** szakágazati vezető, Vízüdelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály /2018.09.01./
- **Zsurzsáné Szóke Tímea** vízrendezési referens, Vízrendezési és Öntözési Osztály /2018.09.01./
- **Pápáné Molnár Edit** szakágazati vezető, Közfoglalkoztatási Önálló Csoport /2018.09.01./
- **Kiss Antal** vízelétesítmény üzemeltető 1, Gyulai Szakasz mérnökség /2018.09.01./
- **Karakas Jánosné** gát-és csatornaőr 1, Szeghalmi Szakasz mérnökség /2018.11.07./
- **Szalai Sándor** gát-és csatornaőr 1, Gyulai Szakasz mérnökség /2018.12.01./
- **ifj. Szilágyi Imre** gépkezelő 2, Szeghalmi Szakasz mérnökség /2018.12.30./

30 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Kopcsák András** szakágazati vezető, Vagyongazdálkodási és Üzemeletetési Osztály /2018.09.01./

40 éves jubileumi jutalomban részesült:

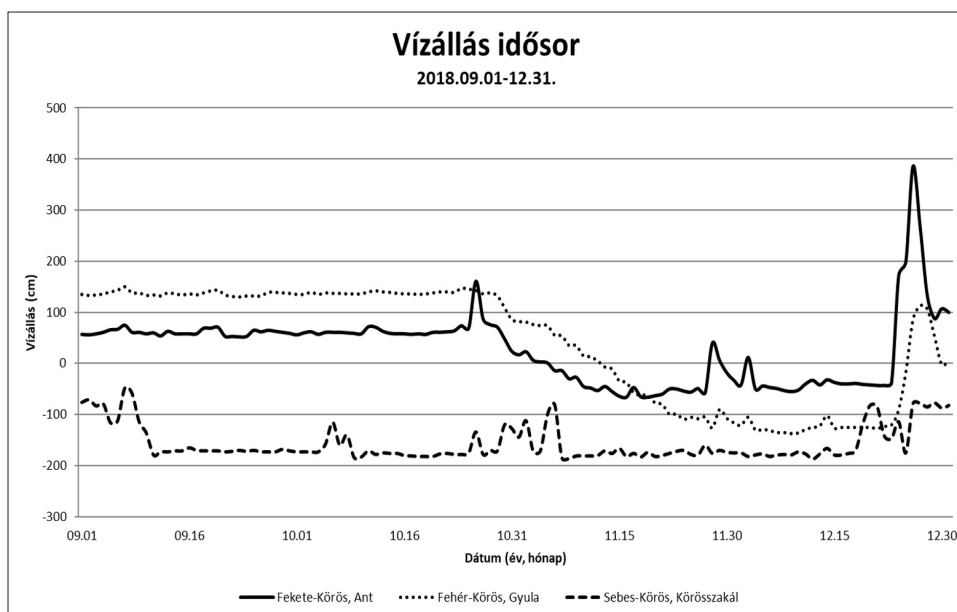
- **Bak Sándor** igazgató /2018.09.15./
- **Czinkóczki László** szivattyútelep-kezelő 1, Műszaki Biztonsági Szolgálat /2018.09.06./

Hidrológia

2018. szeptember-december

Szeptember és október hónapokban nyugodt volt a vízjárás, csak kis mértékű változások következtek be. Ezt követően, november és december hónapokban igen változatos lefolyást észlelhettünk. A legjelentősebb emelkedés december hónap végén következett be a Fekete-Körösön, az országhatár közelében. Az emelkedés heves volt és gyors lefolyású. Tetőzése készültségi szint alatt alakult. A hőmérséklet folyamatos csökkenésével - december közepétől - jégképződési folyamat

Folytatás a 29. oldalon →

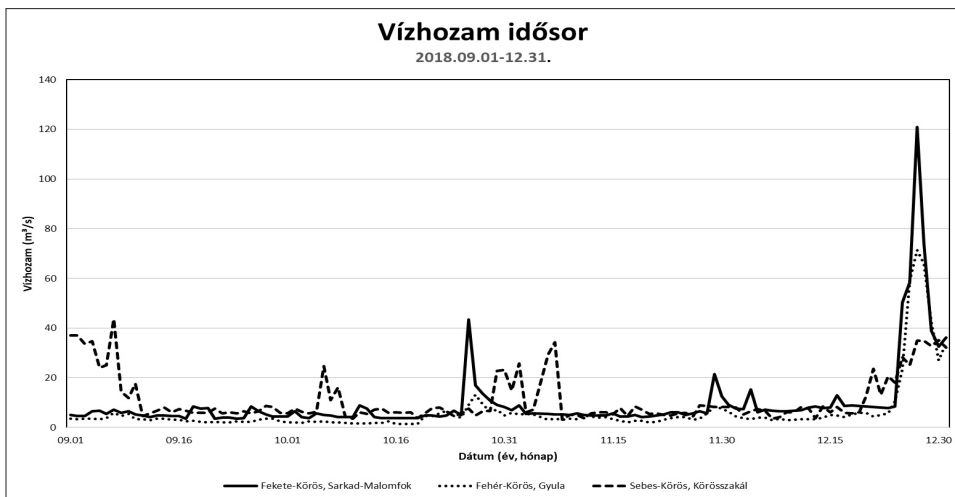
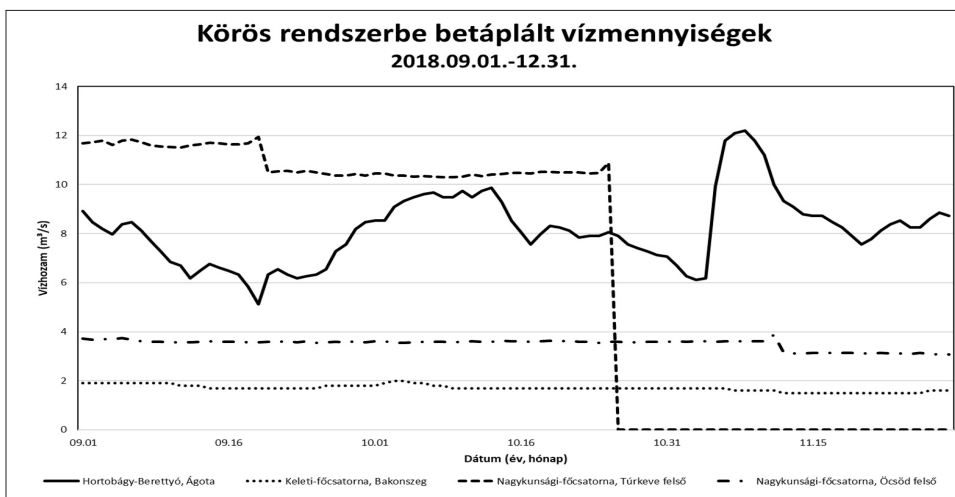

kezdődött a Körösökön. Azonban csak partszéli jeget lehetett megfigyelni, igaz azt is csak pár napig, kb. 4 cm vastagságban.

A határon túlról érkező vízmennyiségek jelentősen váltakoztak, majd a negyedév végéig folyamatos emelkedő tendenciát mutattak.

A vízkészlet növelése érdekében - szakaszosan - folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös rendszerbe. A betáplálás 4 ágon keresztül történt. A Keleti-főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán keresztül Ágotánál, a Nagykunsági-főcsatorna nyugati ágán Öcsöd-nél, és a keleti ágon Túrkevénél. A Nagykunsági-főcsatornán betáplált mennyiségek rövid idő alatt és kis mennyiségben érkeztek.

Terényi Csilla

Hidrometeorológia

Az időjárás és a talajvíz alakulása 2018. szeptember-december hónapokban

A vizsgált időszakban az átlagnál magasabb hőmérséklet uralkodott, és az átlagnál jóval kevesebb csapadék hullott.

A szeptemberi középhőmérséklet 18,6 °C volt, mely 1,6 °C-kal halad-

ja meg a sokéves átlagot.

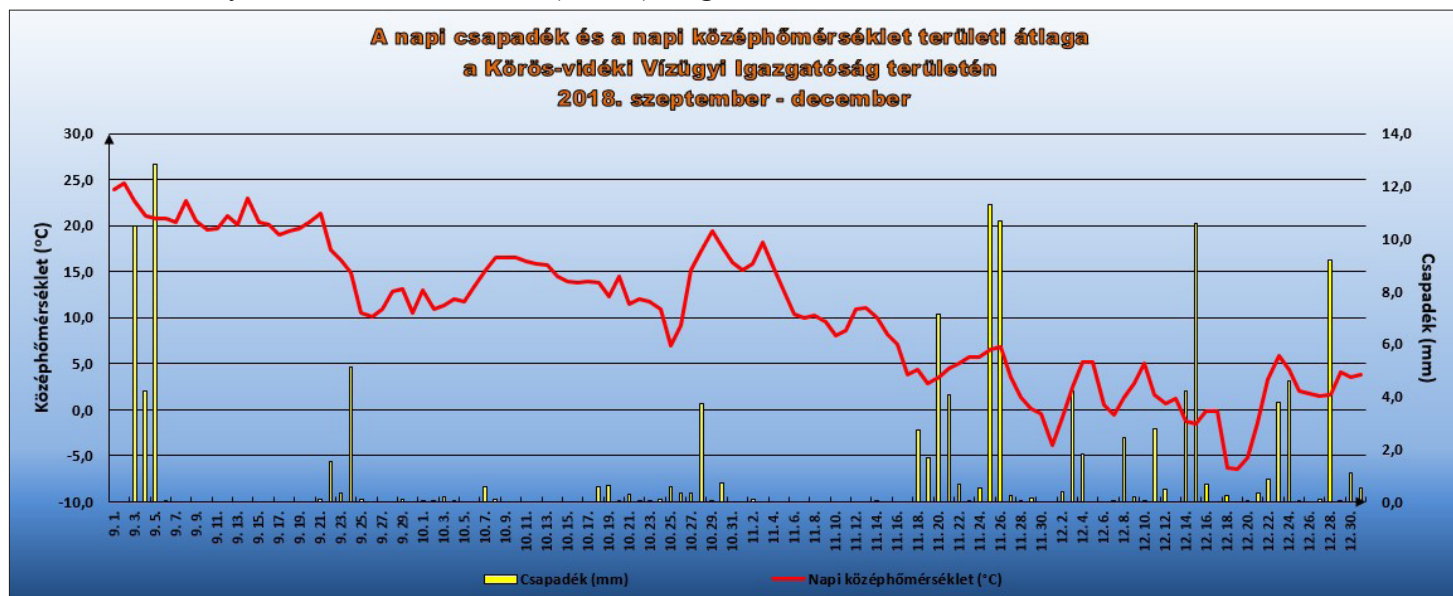
Októberben 13,9 °C volt az átlaghőmérséklet, mely 2,3 °C-kal melegebb az előző évek átlagához képest (11,6 °C). Ebben a hónapban rendkívül kevés csapadék hullott, ez hozzájárult a sokéves átlag felülmúlásához. Novemberben az előző két hónaphoz hasonlóan az átlagértéknél (6,0 °C) magasabb volt a hőmér-

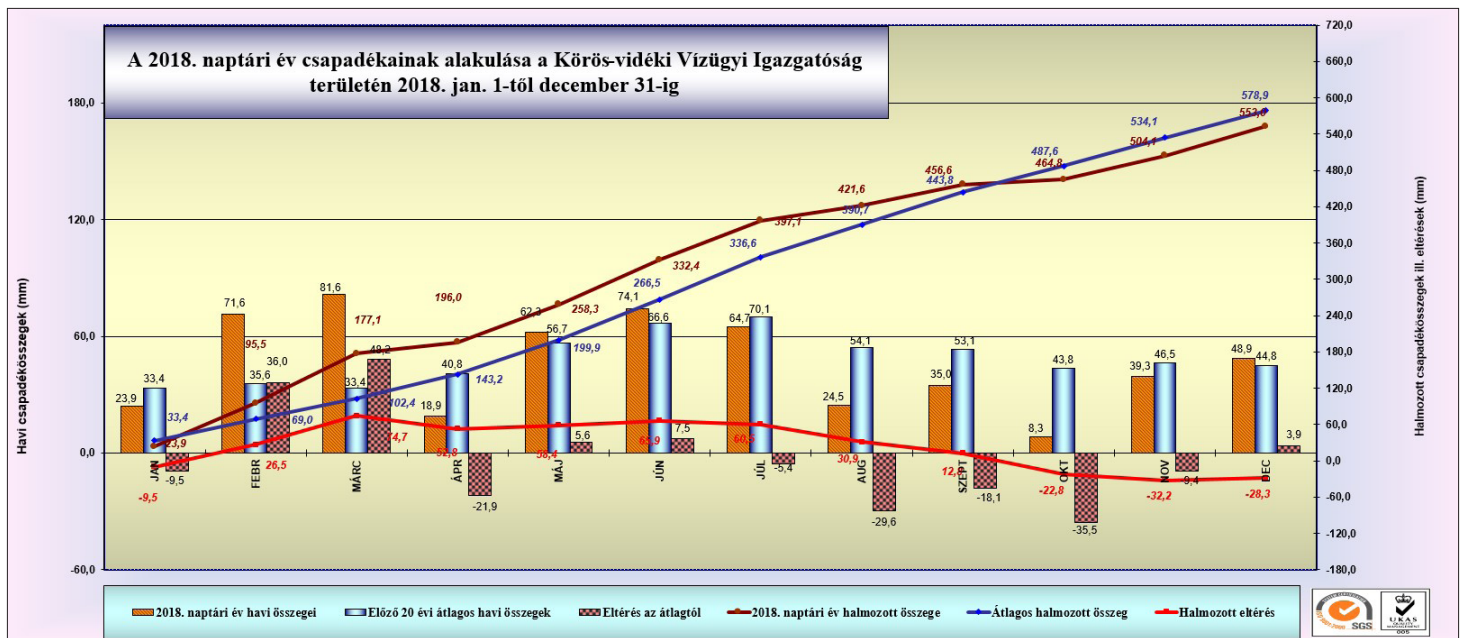
séklet, szám szerint 7,8 °C.

December hónapban a sokéveshez (0,9 °C) közeli, azaz 1,0 °C volt az átlaghő. Ebben a hónapban az előző évek átlagához képest minimálissal több csapadék hullott, de mindez nem tudta az átlagérték alá redukálni a havi középhőmérsékletet.

A szeptember-december időszak

Folytatás a 30. oldalon →

leghidegebb napja december 18-a és 19-e volt a maga $-7,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ -os átlaghőmérsékletével, melyet Méhkeréken mértek, a legmelegebb pedig szeptember 14-e volt, ekkor Kisörvetőn $29\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt a napi átlaghőmérséklet.

A szeptembertől-decemberig terjedő időszakban összességében a sokéves átlag alatti volt a lehullott csapadékmennyiség. Három hónapban is alulmúlta a havi mennyiség az előző évek értékét, mindössze a december hónap (köszönhetően a hónap második felében keletkezett csapadékmennyiségnek) tudta elér-

ni, sőt néhány mm-rel túllépni ezt az átlagot.

Szeptemberben $35,0\text{ mm}$ -es összérték hullott az igazgatóság területén, mely alatta maradt a sokéves ($53,1\text{ mm}$) átlag értékének. Jellemző a hónapra, hogy az elején és a vége felé esett a havi mennyiség, a kettő közti időszakban teljes csapadékhiány volt tapasztalható. Októberben jelentős mértékben maradt el a havi csapadékösszeg a sokéves-től, e hónapban mindössze $8,3\text{ mm}$ esett átlagosan, ez pedig a sokéves $43,8\text{ mm}$ -hez képest nagymértékű eltérés. Novemberben már maga-

sabb csapadéértéket produkált az időjárás, ekkor $39,3\text{ mm}$ hullott, ez pedig csak $7,2\text{ mm}$ -rel maradt alatta a sokévesnek ($46,5\text{ mm}$). Azonban érdemes kiemelni, hogy ez a mennyiség a hónap második felében esett, míg a hónap első fele októberhez hasonlóan csapadékhiányban szenvedett. December az egyetlen hónap a vizsgált időszakban, mely csapadéktöbbletet eredményezett, még ha csak minimálissal is. Ebben a hónapban $48,9\text{ mm}$ esett, mely $4,1\text{ mm}$ -rel haladta meg az átlagértéket ($44,8\text{ mm}$).

Kiss Kornél

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével

Kiadó: Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság.
 Felelős kiadó: **Bak Sándor igazgató**
 Szerkesztőbizottság vezetője: **Szabó János műszaki igazgató-helyettes**
 Tagjai: **Pozsárné Kaczkó Zita, Medve Vivien, Faulháber Márton, Jobbágy Zoltán**

**5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*,
 Fax: 66/526-407**
 E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu
 Megjelenik negyedévente elektronikus formában.